

21 сакавіка 1998 г.
субота,
№ 66 (23417)

ЗВЯЗДА

АБВАЛ КУРСА РУБЛЯ СПРАВАКАВАЛІ ПЕРШ ЗА ЎСЁ ПРАЦІЎНІКІ БЕЛАРУСКАГА КІРАЎНІЦТВА

Пытанні забеспячэння нацыянальнай бяспекі краіны і шляхі стабілізацыі курса беларускага рубля, цэн і абароны спажывецкага рынку былі разгледжаны на нарадзе ў Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі. Яна адбылася 20 сакавіка ў рэзідэнцыі кіраўніка дзяржавы з удзелам членаў урада, кіраўнікоў Адміністрацыі Прэзідэнта, Савета бяспекі, Камітэта дзяржаўнага кантролю, Нацыянальнага банка, аблвыканкамаў і Мінскага гарвыканкама.

Здавалася б, праблемы, вынесеныя ў парадак дня, маюць чыста эканамічны характар. Аднак кіраўнік раскрасіў сапраўдную матывы негатыўнай сітуацыі, што ўзнікла ў пачатку сакавіка на валютным рынку краіны. «Калі вярнуцца да гісторыі гэтага пытання, — сказаў Аляксандр Лукашэнка, — то можна ўспомніць мінулы год, калі вялася шалёная барацьба супраць саюза беларускага і расійскага народаў. У прыватнасці, у сродках масавай інфармацыі — як заходніх, так і маскоўскіх».

Прэзідэнт нагадаў, што атацы было падвергнута перш за ўсё беларускае кіраўніцтва за правядзенне палітыкі, якой аддаў перавагу беларускі народ, які выказаў сваю волю на апошніх двух рэспубліканскіх рэферэндумах. Гэта палітыка, як вядома, накіравана на збліжэнне Беларусі і Расіі, умеранае рэфарміраванне нацыянальнай эканомікі, на адмову ад абвальнай прыватызацыі, лібералізацыі цэн і непарадкаванага знешняга гандлю. Як адзначыў кіраўнік дзяржавы, масіраваная атака праціўнікаў курсу беларускага кіраўніцтва закончылася поўным прывалом. Сведчаннем таго з'яўляецца павелічэнне тавараабароту паміж двума нашымі краінамі на 40 працэнтаў.

Аляксандр Лукашэнка аддаў належнае Камітэту дзяржаўнай бяспекі, Міністэрству замежных спраў і іншым структурам. Яны валодалі сітуацыяй і своечасова інфармавалі кіраўніцтва краіны аб тым, што адбываецца як у рэспубліцы, так і на тэрыторыях сумежных дзяржаў, дзе ўжо некалькі гадоў працуюць падрыўныя цэнтры, у тым ліку і спецслужбы Захаду, якія дзейнічаюць супраць беларускай дзяржавы.

Паводле слоў прэзідэнта, некаторыя расійскія «дэмакраты» пры маўклівай згодзе афіцыйнай Масквы і падпарадкаваным ім банкі пачалі атаку на беларускі рубль у Маскве. Ланцужок выстройваецца проста: абрушваецца курс нашай нацыянальнай валюты на маскоўскай біржы, гэты абвал падтрымліваецца беларускімі камерсантамі і прыводзіць да павышэння цэн, а ў выніку — да незадаволенасці насельніцтва. На гэтым фоне з'яўляецца шанец звяржэння беларускага прэзідэнта, замены законнай улады на ўладу, пажаданую Захаду і некаторым колам Расіі. Такім чынам, лічыць Аляксандр Лукашэнка, была б перакрэслена дзеючая цяпер Канстытуцыя Беларусі з усім тым, што з гэтага вынікае.

На думку кіраўніка дзяржавы, такія правакацыі будуць працягвацца. Аб гэтым сведчаць заявы прадстаўнікоў некаторых пасольстваў, мэзавых сродкі, што выдзяляюцца Захадам, абвінавачванні прэзідэнта і яго акружэння ў карупцыі, якія падаграваюцца сродкамі масавай інфармацыі на Захадзе, у Маскве, а таксама ў Беларусі. «Калі мы не зробім вывадаў, то будзем біцца на кожным кроку, і не зможам абараніць свой народ», — заявіў прэзідэнт.

У якасці стратэгічных задач Аляксандр Лукашэнка назваў стабілізацыю курса нацыянальнай валюты, рэалізацыю праграм, накіраваных на стабілізацыю цэн, а таксама абарону спажывецкага рынку. Пры гэтым неабходна строгае дысцыпліна. Кожны на сваім узроўні павінен займацца сваімі праблемамі і бачыць бліжэйшую перспектыву. А той, што вінаваты ў тым, што здарылася, будзе пакараны, падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

Тэрэза ХАЮЦІНА, БЕЛТА.

**УКАЗ ПРЕЗІДЕНТА
РЕСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ № 149
АБ ВЫЗВАЛЕННІ Г. С. АЛЕЙНИКАВА
АД ПАСАДЫ СТАРШЫНІ ПРАЎЛЕННЯ
НАЦЫЯНАЛЬНАГА БАНКА
РЕСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ**

Вызваліць Алейнікава Генадзя Станіслававіча ад пасады Старшыні Праўлення Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь з наступным павадам: пастановай Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь і залічыць яго ў рэзерв кадравыя рэестра кіраўніка дзяржавы Рэспублікі Беларусь.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь
А. ЛУКАШЭНКА.
20 сакавіка 1998 г., г. Мінск.

**УКАЗ ПРЕЗІДЕНТА
РЕСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ № 150
АБ НАЗНАЧЭННІ
П. П. ПРАКАПОВІЧА СТАРШЫНЁЙ
ПРАЎЛЕННЯ НАЦЫЯНАЛЬНАГА
БАНКА РЕПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ**

Назначыць Пракаповіча Пятра Пятровіча Старшынёй Праўлення Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь з наступным узгадненнем яго назначэння з Саветам Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь.

Вызваліць Пракаповіча Пятра Пятровіча ад пасады першага намесніка прэм'ер-міністра Рэспублікі Беларусь, пакінуўшы яго ў саставе Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь
А. ЛУКАШЭНКА.
20 сакавіка 1998 года, г. Мінск.

Калаж Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

ПРЭМ'ЕРА РУБРЫКІ

Усе мы — непараўнальныя рамонтныкі. І не спрабуйце перамацаць, бо як мінімум раз у год, напярэдадні новага года, мы ўсе як адзін марым, што хутка пачнем жыць лепш, збудуцца ўсе нашы патаемныя жаданні, а ўсё горшае застаецца ў адыходзячым годзе.

Кожны новы год мы сустракаем з надзеяй, грандыёзнымі планами, якіх не паспелі ажыццявіць у старым. Але, як нехта трапіла заўважыў, на змену старому прыходзіць не новы, а чарговы год. Са сваімі клопатамі, няўдачамі, няздзейсненнымі марамі. Але як бы там ні было, мы ўсё роўна любім навагодняе свята — магчыма, якраз за гэтае хваляючае чаканне.

Уявіце, колькі магчымасцяў у гэтым сэнсе дорыць нам надыход другога тысячагоддзя, якое мы адсвяткуем 1 студзеня 2001 года. Канец года, канец стагоддзя, канец тысячагоддзя... Зрэшты, мы не хацелі б настрайваць вас толькі на мінорны лад. Паспрабуем праз жартоўную прызму напрыканцы першага тысячагоддзя паглядзець

на нас цяперашніх сур'ёзным позіркам. З якімі думкамі і памкненнямі мы ўступім у другое тысячагоддзе, такім будзе і наша жыццё праз 1014 дзён. Цудаў не бывае, і сваю будучыню робім мы ўжо сёння.

Нашым першым суразмоўцам мы прапанавалі адказаць на наступныя пытанні:

1. Што вы пакідаеце пасля сябе ў гэтым тысячагоддзі?
2. Якую справу вы хацелі б абавязкова паспець зрабіць да 1 студзеня 2001 года?
3. Якім вы бачыце сваё жыццё ў другім тысячагоддзі?
4. Якую рэч вы ўзялі б з сабой у новае тысячагоддзе з цяперашняга жыцця?
5. Як вы сустрэнеце 1 студзеня 2001 года?

КУРСЫ АБМЕНУ НАЯЎНЫХ ВАЛЮТ У КАМЕРЦЫЙНЫХ БАНКАХ І АФІЦЫЙНЫ КУРС, УСТАНОВЛЕННЫ НАЦЫЯНАЛЬНЫМ БАНКАМ НА 20 САКАВІКА 1998 г. (па стану на 15.00)

Назва банка	USD		DM		RUR	
	Купля	Продаж	Купля	Продаж	Купля	Продаж
Мінск (0-17)						
Абсалютбанк	40000	42000	21800	22900	6500	6900
Белінвестбанк	41000	42000	22400	24950	6740	6900
Нацыянальны банк РБ (курс для безвалютнага разліку)	33430.00		18236.87		5500.00	
Центрбанк Расіі	6.0960		3.3279		10000 BLR 1.1381	

На працягу дня ўстаноўлены курсы могуць мяняцца, курсы галаўнога ўпраўлення банка могуць неістотна адрознівацца ад курсу, устаноўленага ў абменных пунктах. Інфармацыя атрымана ад галаўнога ўпраўлення негандлёвых аперацый адпаведных банкаў.

Агенцтва ГРАЎЦОВА.

пазбяржаны міжбанкаўскі курс	52800	53800	28829	29390	8683	8852
------------------------------	-------	-------	-------	-------	------	------

Уладзімір ГРАЎЦОЎ, генеральны дырэктар аднайменнага агенцтва:

1. Які след? Хацелася б думаць, што добрае слова сваіх блізкіх, іх памяць. А яшчэ — добрыя справы для іх.

2. Як мага больш ведаць, навікаў перадаць маёй дачцэ, пазнаёміць яе з разнастайнасцю свету, рознымі працэсамі ў жыцці, магчыма, рознымі краінамі. Навучыць яе ўсяму таму, што ўмею і ведаю сам.

3. Напэўна... Як гаварылі старажытныя, у 20 гадоў чалавек ідэаліст, у 40 — рэаліст. Думаю, што за гэтыя два тысячгаддзі чалавецтва змянілася мала, таму хацелася б верыць падобна чэхаўскаму герою: якая прыгожая прырода і якое прыгожае павінна быць жыццё ў ёй.

4. Мой маленькі жыццёвы вопыт на шляху ператварэння вясковага настаўніка ў бізнесмена сведчыць, што нейкі стрыжань жыцця — духоўная апора. Яго носыбіт — Біблія. Таму ўзяў бы яе з сабой.

5. Я крыху недаверліва і фаталістычна стаўлюся да такіх дат. Заўсёды неяк бесталкова праводжу гэтыя свята. Таму сустрэць другое тысячагоддзе пастараюся або ў шумнай кампаніі, або ў сям'і. Сціпла вэчэра, добрая кніга або фільм.

Ігар ПЯТРОЎСКІ, кіраўнік прэс-цэнтра Беларускай чыгункі:

1. Гэта цікава. Дваіх дзяцей! 2. Хацеў бы, каб усё, што перашкаджае нам жыццё, засталася ў гэтым тысячагоддзі.

3. Ускладаю надзеі. Амерыканскія вучоныя адкрылі клетку амаладжэння. Думаю, чалавецтва навукамі лянчыць усе хваробы і людзі будуць жыць не 60, а 200—300 гадоў. Мы станем перадавой краінай з высокім узроўнем тэхналогіі, жыццё стане лепшым.

4. Акардэон свой, бо мне гэтыя сінтэзатары розныя не патрэбны. Іграць хачу сам, для душы. Камп'ютэр не ўзяў бы, там яны і так будуць. Сад мой абавязкова, лімоны, якія ў мяне растуць і пладаносяць. Словам, больш натуральнага, калі дэдаўдзецца жыць у час поўнай аўтаматызацыі.

5. Калі дажыву, мне будзе 40 гадоў. Напэўна, залезу на дах свайго дома, уяўляеш, за ўсё жыццё ніколі не лазіў, пастаўлю стол з крэсламі і буду «пуляць» у неба петарды!

Валянціна СІМАКОВА, начальнік аддзела распаўсюджвання друку Рэспубліканскага аб'яднання «Белпошта»

1. Кожны чалавек, як вядома, павінен пасадаць дрэва, пабудавать дом і вырасіць дзяцей. Мы з мужам гэтую задану выканалі. У нас дзве дарослыя дачкі, якім мы далі адукацыю, ёсць, як кажуць, дах над галавой.

2. Хачу, каб кожны жыхар Беларусі меў магчымасць выпісаць столькі перыядычных выданняў, колькі ён хоча. І каб Беларусь стала зноў, як некалі, самай чытаючай рэспублікай.

3. Найперш духоўна багатым. Бачу беларусаў людзьмі з высокім узроўнем культуры.

4. Кнігі, у нас доволі вялікая бібліятэка.

5. Бачу гэты дзень як усе-народнае свята. Чыстае неба, сонейка, на плошчы — тысячы людзей з усмешкамі на тварах. Грае музыка, шмат кветак, усім хораша...

Аляксандр ГРЭЦКІ, старшыня Камітэта цэн Мінэканомікі:

1. Дзяцей, якіх я добра выхаваў.

2. Вельмі цікавае пытанне, адразу не адкажаш... Напэўна, нармальна працаваць, без стрэсаў, і атрымліваць ад гэтага задавальненне.

3. Я думаю, што значна лепшым, чым цяпер. Крызіс калі-небудзь скончыцца. У жыцці заўсёды так: спад, пад'ём, спад, пад'ём. Дык вось гэты спад, упэўнены, скончыцца.

4. ...Усё-такі набор ручных інструментаў. Я аматар нешта зрабіць сваімі рукамі.

5. Самае галоўнае пакуль — дажыць да таго дня.

Сяргей ДЗЕМЯШКЕВІЧ, чэмпіён свету па грэка- рымскай барацьбе, двухразовы чэмпіён Еўропы, бронзавы прызёр Алімпіяды:

1. Што пакіну пасля сябе ў гэтым тысячагоддзі? Даўгі пакіну. А калі сур'ёзна, то, бадай што, самай значнай падзеяй для мяне стала нараджэнне летась сына. Цяпер не грах і ў новае тысячагоддзе ўступаць.

2. Тое, што хачу зрабіць, за гэты тэрмін не паспею.

3. Загадаваць, што будзе ў новым тысячагоддзі не буду, аднак дакладна магу сказаць толькі адно: мы пастарэем, а ў жыцці — памудрэем.

4. З рэчаў з сабою не браў нічога. Усё гэта справа нажыўнага.

5. Сустрэну, як звычайна, у сям'і, і, думаю, гэта будзе звычайнае навагодняе мерапрыемства.

Генадзь АЛЯКСЕЕНКА, намеснік старшыні Камісіі па правах чалавека Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі:

1. Сёння мне не сорамна сказаць, што я, перайшоўшы працаваць у Крупках з райкама партыі на пасаду дырэктара школы, лічыце, сваімі рукамі і будаваў гэтую самую школу. Бо, калі прыйшоў, там толькі адзін падмурак і быў. Так што зараз магу з чыстым сумленнем пераходзіць у новае тысячагоддзе.

2. Адназначна на гэта пытанне адказаць не магу. Напішыце, што шмат што хацелася б зрабіць, ды грошай малавата.

3. Я думаю, як цяпер, так і пасля заўсёды будуць нейкія свае цяжкасці і крызісы ў жыцці — не без гэтага. Іншая справа, што проста чалавецтва будзе больш прагрэсіўным.

4. Абавязкова ўзяў бы з сабою ў новае тысячагоддзе ўсю нашу дэпутацкую футбольную каманду і наогул усіх сваіх сяброў.

5. Пакуль не задумаўся, аднак, напэўна ж, адзначу гэтую падзею некай своеасабліва. І, вядома, з сябрамі і з каліма дабрага шампанскага.

Напрыканцы стагоддзя распытвалі Сяргея РАСОЛОВА і Алесь СІВЫ.

СПРАВА «КРУТОГА»

Падобна, у Мінску ў сеткі сталічнай міліцыі трапіў круты прадпрыемальнік, які на працягу апошніх трох гадоў скупляў і перапрадаваў кватэры. Ад сваёй дзейнасці ён атрымаў 73 тысячы долараў чыстага даходу. Па выніках праведзенага воўбрыску па месцы жыхарства, а таксама пры выманні індывідуальнай ячэйкі дэпазітарнага сховішча ў яго было канфіскавана 176 тысяч долараў, 28 тысяч нямецкіх марак, 48 тысяч расійскіх рублёў да данамінацыі і 166 тысяч рублёў старога ўзору Расійскай Федэрацыі. Усе грошы былі здабыты незаконным шляхам.

Васіль НІКАЛАЕЎ.

ЦЭНЫ НА КАМАРОЎЦЫ «ЗАТУПАЛІ» НА МЕСЦЫ?

Здаецца неверагодным, але на галоўным рынку краіны цэны пасля іх вар'яцкага скачка на мінулым тыдні крыху «адступілі». Трэба прызнацца, што да такога павароту падзей большасць з нас не былі падрыхтаваныя (куды больш звычайна пасля вяртання з рынку канстатаваць падарожжанне тых ці іншых прадуктаў), а таму сярод гандлёвых радоў Камароўці сёння паўсюдна можна пачуць размовы хатніх гаспадынь, якія ўсяго некалькі дзён таму паспяхлівы набраць у запас прадуктаў па «новых» цэнах, бо чакалі далейшага росту курса долара.

Аднак на гэты раз самыя сумныя «спадзяванні» спажывцоў усё ж не спраўдзіліся. Нават беглы позірк, кінуўшы на машыны, што гандлююць на адкрытай пляцоўцы Камароўці, дае атварваюцца большасць мічан, дае падставы сцвярджаць, што рэалізатары крышку знізілі цэны на сваю прадукцыю, але на свае ранейшыя межы яны ўсё ж так канчаткова і не вярнуліся. Напрыклад, нідзе не бачна сёння пакупнікоў побач з цукрам па цэне 25 тысяч за кг (на мінулым тыдні ён каштаваў тут 27), бо ў магазінах, як гэта ні парадоксаль-

на, ён больш танны, чым на рынку. Не выклікае асаблівага аптымізму ў наведвальнікаў і рыс па цэне 25 тысяч (тут з мінулага тыдня ўсё без змен). Затое на 3—3,5 тыс. рублёў патаннелі грэцкія крупы, на 2—2,5 тыс. рублёў — маянэз, на 1 тыс. рублёў — маргарын. Даволі адчувальна для кашалька знізіўся кошт імпортнага алею (на розныя гатункі цэны вагаюцца сёння ад 48 да 54 тыс. рублёў (для параўнання: у дні «буму» — ад 50 да 59 тыс. рублёў). Зноў гаспадыні пачалі актыўна браць кансерваваную кукурузу, бо з 28—31 тыс. рублёў цэна на яе знізілася да 23—24 тысяч, што больш адпавядае нашым успамінам двухтыднёвай даўнасці.

Няма пакуль адзіства ў цэнах на чай і каву: разбегжы ў розных прадаўцоў (на розных машынах і ў кіёсках) складае 10—20 тысяч, што для беражлівых гаспадароў, пагадзіцеся, даволі шмат. Затое, да вялікай радасці жанчын, усюды на 7—10 тысяч патаннелі пральныя парашкі і мыльныя сродкі. А вось хто ўжо дакладна ачунаў, дык гэта курцы, бо цыгарэты ў блоках зараз каштуюць на Камароўцы на 20—40 тыс. рублёў танней, чым у канцы мінулага тыдня.

Надзея НІКАЛАЕВА.

ГОРДАСЦЬ І СЛАВА СТАЛІЦЫ — САВЕЦКІ РАЁН

Адразу тром раёнам беларускай сталіцы — Заводскаму, Кастрычніцкаму і Савецкаму споўнілася 60 гадоў. Са славутым юбілеем іх жыхароў павіншаваў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка.

Напярэдадні падзеі мы сустрэліся з кіраўніком адміністрацыі Савецкага раёна Вінерым ВАЛЧУТАМ.

— Свята для нас адметнае яшчэ і тым, што па выніках работы за мінулы год нам было прысуджана першае месца, — зазначае Вінерый Васільевіч. — А летас мы былі другімі ў спарборніцтве. І наогул калектывы вытворчых прадпрыемстваў радуецца сваімі паказчыкамі. У 1996 годзе ў параўнанні з напярэднім рост прамысловай вытворчасці дасягнуў 148 працэнтаў, летас — 137,8 працэнта. А калектывы прадпрыемстваў «Ударнік» за год здолелі удвая павялічыць тэмпы прыросту прамысловай вытворчасці з іх не з'яўляецца стратным. За апошнія гады раён не толькі змог пераадолець спад вытворчасці, але і на 30 працэнтаў перавысіў аналагічны паказчык 1990 года. Дарэчы, гэты ўзро-

вень пераўзыхліў ўжо пяць з дзевяці раёнаў сталіцы. Паспяхова справіліся з вытворчымі заданнямі працаўнікі камунальнай і гандлёвай сфер.

— А што гэта за прадстаўнічая і даволі экзатычная дэлегацыя пабывала ў вашым кабінёце якраз напярэдадні нашай з вамі сустрэчы?

— Гэта дэлегацыя прадстаўнікоў каралеўства Непал, што пражываюць у Мінску, прыйшла павіншаваць нас з юбілеем. Узначальваў яе ўладальнік адной з камерцыйных фірмаў «Сінтэз М» Упендра, які, па яго словах, з'яўляецца родадзічам караля. У свой час ён скончыў наш БПІ, застаўся працаваць у нашай краіне, стаў камерсантам.

Нямала і іншых прадстаўнікоў многіх краін свету вучацца ў цяперашняй Беларускай політэхнічнай акадэміі, Беларускім дзяржаўным універсітэце радыёэлектронікі і інфарматыкі. Словам, у галіне навукі, культуры, сацыяльнай сферы ёсць пэўныя поспехі. Працягваем ажыццяўляць праграму «Таленавітыя дзеці», развіваць фізікультуру і спорт. Дарэчы, напярэдадні юбілею юныя хакеісты раёна сталі прызёрамі гарадскога спаборніцтва «Залатая шайба».

Уладзімір ГОЙТАН.

ПАКЛАНЯЦА СОНЦУ ЗАВЯШЧАЛІ НАШЫ ПРОДКІ

Двойчы на год (восенню і вясну) Сонца, якое перамяшчаецца па нябёснай сферы, перасякае нябесны экватар у так званых раўнадзенственных кропках. 22 сакавіка Сонца будзе знаходзіцца на аднолькавай адлегласці ад паўночнага і паўднёвага полюсаў свету, а на Зямлі ў гэты дзень працягласць цёмнага і светлага часу сутак зраўняюцца. Што будзе далей, вядома: дзень пераможа ноч, а мы з вамі будзем сустрэкаць вясну, як гэта рабілі нашы продкі.

Култ Сонца быў развіты ў Беларусі яшчэ ў старажытныя часы: земляробы абагулялі яго як крыніцу цяпла і святла, як жыццёворны пачатак, які дае ўсім нам само жыццё. Крыху пазней старажытныя святаванні ў гонар Сонца, звязаныя з веснавым і асеннім раўнадзенствам ці летнім і зімовым сонцастаяннем, былі прыстасаваныя да хрысціянскіх святаў, напрыклад «Саракі» (Сорак пакутнікаў). У гэты дзень (22 сакавіка) моладзь збіралася па гумнах, дзе загадзя ўжо былі падрыхтаваны арэлы. З сабою маладыя людзі прыносілі выпечаных з цеста «жаваранкаў» і ўвесё час праводзілі на арэлах, распяваючы «вяснянкі» (магічныя песні) і заклікаючы вясну:

Благаславі, Божа,
Зіму замыкаці,
Вясну выклікаці.
Дай жа нам, Божа,
Жыта і пшаніцы,
Зялёнай травіцы.

Таксама вясну клікалі з гары, якая сімвалізавала ўзаемазвяззанаць зямлі і нябёсаў і набліжала чалавечы голас да яркага сонца, заклікаючы аберагаць, асвятляць або караць чалавека.

Вось, напрыклад, якую замову прамалілі, калі выганялі ў поле першы раз жывёлу: «Красна сонца і ясен месца, і са лунамі яснымі, і са звёздамі частымі, і з зорамі вогненнымі, і з ранішняй расой, і з вясчэрняй, і сушю і мора асвятлаючым, і маць сыру зямлю ўтвараючым, і з вясеннім цяплом і з летнім агнём. І ўгрэй, упар сыру зямлю, распусці зялёную траву па лясках, па лугах, па канавах, па кустах. І сахрани ты маіх мільных жыватой ад усялякага ліхадзея».

На Саракі сяляне пільна назіралі за прыродай: калі на Саракі будзе мороз — значыць чакай яшчэ 40 маразоў. Калі ў гэты дзень на стрэхах ляжыць снег — значыць на Дабравешчанне ён таксама будзе. А калі на Саракі вол уволью нап'ецца ад расталых ледзяшоў — вясна будзе добрая, а каб яна хутчэй да нас завітала — выходзьце яе гукаць...

Надзея НІКАЛАЕВА.

ФУТБОЛ. КУБАК УЛАДАЎЛІКАЎ КУБКАЎ «ЛАКАМАТЫЎ» ПАДТРЫМАЎ ПЕРАМОЖНЫ КУБКАВЫ ПАЧЭН «СПАРТАКА»

Маскоўскі «Лакаматыў», адолеўшы, хоць і з вялікай цяжкасцю, у 1/4 фіналу Кубка кубкаў грэчаскі АЕК, стаў другой расійскай камандай, якая прарвалася ў паўфінал. А найбольшага пакулу поспеху дабіліся італьянцы. Да ўжо паўфіналістаў — рымскіх «Лацио» і «Інтэра» (Кубак УЕФА) і «Ювентуса» (Ліга чэмпіёнаў) далучылася «Віцэнца», якая пазычора дома паўторна разграміла галандскую «Роду» — 5:0.

Як у расіян, па два клубы-паўфіналісты ў еўрапейскіх кубках маюць іспанцы — «Атлетыка» (Кубак УЕФА), «Рэал» (Ліга чэмпіёнаў), Германія — «Барусія» (Ліга чэмпіёнаў) і «Штутгарт» (Кубак кубкаў). Дарэчы, апошнія выбілі з далейшага розыгрышу чэшскую «Спарту», абыграўшы яе дома 2:0.

Вынікі матчаў 1/4 фіналу розыгрышу Кубка кубкаў

Лакаматыў (Расія) — АЕК (Грэцыя) — 2:1. Першы матч — 0:0. Штутгарт (Германія) — Спарта (Чэхія) — 2:0 (1:1). Віцэнца (Італія) — Рода (Галандыя) — 5:0 (4:1). Чэлсі (Англія) — Беціс (Іспанія) — 3:1 (2:1).

Жараб'ёўка ўсіх трох еўракубкаў адбылася ўчора ў Лазане.

Вынікі жараб'ёўкі

Кубак УЕФА
Інтэр (Італія) — Спартак (Расія).
Атлетыка (Іспанія) — Лацио (Італія).
Матчы пройдуць 31 сакавіка і 14 красавіка.

Ліга чэмпіёнаў
Ювентус (Італія) — Манака (Манака).
Рэал (Іспанія) — Барусія (Германія).
Сустрэчы адбудуцца 1 і 15 красавіка.

Кубак Кубкаў
Штутгарт (Германія) — Лакаматыў (Расія).
Віцэнца (Італія) — Чэлсі (Англія).
Матчы пройдуць 2 і 16 красавіка.

Уладзімір ЗДАНОВІЧ.

КІРАЎНІК ДЗЯРЖАВЫ ПРАВЕЎ НАРАДУ ПА ПЫТАННЯХ СТАБІЛІЗАЦЫІ ВАЛЮТНАГА РЫНКУ І АБМЕННАГА КУРСУ РУБЛЯ

Як паведаміла Адміністрацыя Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, 20 сакавіка Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А.Р.Лукашэнка заслухаў справаздачы вышэйшых службовых асоб дзяржавы аб прынятых мерах па стабілізацыі валютнага рынку і абменнага курсу беларускага рубля.

Перад Кіраўніком дзяржавы зрабілі справаздачу члены ўрада, члены Праўлення Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь, кіраўніцтва Адміністрацыі Прэзідэнта, Дзяржаўнага сакратарыята Савета Бяспекі, Камітэта дзяржаўнага кантролю, старшыні аблвыканкамаў і Мінскага гарвыканкама. У абмеркаванні пытанняў прынялі ўдзел кіраўнікі судовых і праваахоўных органаў, Міністэрстваў эканомікі, фінансаў, Дзяржаўнага падатковага камітэта і Камітэта дзяржаўнай бяспекі.

Кіраўнік дзяржавы рэзка крытыкаваў дзейнасць кіруючых службовых асоб, вінаватых у неапраўданым павышэнні цэн на прамысловыя і харчовыя тавары, зніжэнні курсу беларускага рубля.

Па даручэнню Прэзідэнта будзе створана камісія па ацэнцы дзейнасці Нацыянальнага банка і акцыянерных камерцыйных банкаў.

Адміністрацыя Прэзідэнта і ўраду Рэспублікі Беларусь таксама даручана падрыхтаваць іншыя нарматыўныя акты, накіраваныя на ўдасканаленне функцыянавання гаспадарчага механізму і абарачэння тавараў у рознічнай і аптовай гандлёвай сетцы.

На нарадзе, гаворыцца ў паведамленні, вызначаны аператыўныя і доўгатэрмі-

новыя меры па стабілізацыі валютнага рынку і абменнага курсу беларускага рубля. Гэтыя меры прадуць дзейнасць далейшае ўдасканаленне эканамічных адносін і развіццё народнагаспадарчага комплексу краіны ў сучасных умовах.

Сёння ў Рэспубліцы Беларусь няма аб'ектыўных прычын перавышэння штомесячнага двухпрацэнтнага павышэння цэн, падкрэслена ў паведамленні Адміністрацыі. Эканоміка краіны развіваецца стабільна. Дэстабілізуемым фактарам з'яўляецца толькі несанкцыянаваны вываз тавараў за межы рэспублікі. У гэтай сувязі ўраду, старшынём аблвыканкамаў і Мінскага гарвыканкама даручана забяспечыць узгодненасць дзеянняў гандлюючых арганізацый і камерцыйных структур з таваравытворцамі.

На нарадзе прыняты кадравыя рашэнні. Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Старшыня Праўлення Нацыянальнага банка Г.С.Алейнікаў вызвалены ад займаемай пасады з залічэннем яго ў рэзерв кадравых рэзэрва Кіраўніцтва дзяржавы Рэспублікі Беларусь. У сувязі з пераходам на іншую работу вызвалены ад пасады члены Праўлення Нацыянальнага банка М.А.Кузьміч, У.А.Сідараў, П.У.Калаў.

Старшыня Праўлення Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь назначаны П.П.Пракаповіч, які раней працаваў першым намеснікам Прэм'ер-міністра Рэспублікі Беларусь.

П.П.Пракаповіч пакінуты ў складзе Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь.

БЕЛТА.

Указ Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 151

Аб вызваленні П. У. Калаўра, М. А. Кузьміча, У. А. Сідарава ад пасады члена праўлення Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь
Вызваляць Калаўра Паўла Уладзіміравіча, Кузьміча Мікалая Андрэевіча, Сідарава Уладзіміра Афанасьевіча ад пасады члена праўлення Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь у сувязі з пераходам на іншую работу з наступным паведамленнем аб іх вызваленні Савету Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь

А. ЛУКАШЭНКА.

20 сакавіка 1998 г., г. Мінск.

Отчет о прибылях и убытках СЗАО «Промтрансинвест» за 1997 год

(млн. руб.)

Прибыль	Убытки (расходы)
1. Страховые взносы по прямому страхованию ... 34817,0	1. Выплаты страхового возмещения и страховых сумм 1090,0
2. Средства, привлекаемые из резервов по накопительным и рисковому видам страхования -	2. Расходы на ведение дела . 5590,7
3. Страховые взносы, полученные от перестраховочных операций 1746,0	3. Отчисления в резервы по накопительным и рисковому видам страхования -
4. Прочие доходы от страховой деятельности 1585,9	4. Уплаченные страховые взносы по рискам, переданным в перестрахование 24684,1
5. Доходы от внебюджетной деятельности 923,5	5. Отчисления в фонд предупредительных мероприятий -
Итого доходов 39072,4	6. Прочие расходы 6421,9
Убытки -	Итого расходов 37786,7
	Прибыль 1285,7

Годовой баланс СЗАО «Промтрансинвест» за 1997 год

(млн. руб.)

Актив	Пассив
1. Расчетный счет 2192,9	1. Уставный капитал 9,7
2. Валютный счет 1417,1	2. Резерв по имущественному страхованию и страхованию от несчастных случаев 9741,5
3. Счета в банке по средствам резервов платежей 2537,0	3. Резерв по страхованию жизни, пенсий и медицинскому страхованию 639,3
4. Касса -	4. Фонды и резервы специального назначения 11504,6
5. Основные средства и другие долгосрочные активы 11852,5	5. Средства в расчетах -
6. Дебиторы 1248,1	6. Прочие пассивы -
7. Прочие активы -	7. Непокрытый убыток прошлого года ... 2918,8
БАЛАНС 19247,6	8. Убытки (прибыль) отчетного года 271,3
	БАЛАНС 19247,6

Достоверность баланса подтверждена независимой аудиторской фирмой «Аудит-Вам» (лицензия № 084 от 3.08.94 г.)

СОНЦА

	Усход	Заход	Даўжыня
Мінск	6.11	18.24	12.13
Віцебск	6.00	18.14	12.14
Магілёў	6.00	18.13	12.13
Гомель	5.55	18.12	12.17
Гродна	6.23	18.41	12.18
Брэст	6.27	18.39	12.12

СЁННЯ

Апошняя квадра 21 сакавіка.
3 1.17 — 23-я месяцавая суткі.
3 8.44 Месяц у сузор'і Казярога.

ІМЯНІНЫ

Пр. Лазара, Афанасія, Ерма
К. Бенэдыкта, Любаміра

НАДВОР'Е

Сёння ўдзень па рэспубліцы захавецца пераменная воблачнасць, пераважна без ападкаў. Тэмпература паветра ў Віцебску і Магілёве — каля нуля, Мінску і Гомелі — 0—2, Брэсце і Гродне — 1—3 градусаў цяпла.

У наступныя дзве сутак надвор'е істотна не зменіцца. Тэмпература паветра ўначы — 3—8, месцамі да 13 градусаў марозу, удзень — мінус 1—плюс 4.

ЛУЗГІН Васіль Іванавіч

20 сакавіка 1998 года памёр былы міністр сацыяльнага забеспячэння, пенсіянер за асаблівую заслугу перад Рэспублікай Беларусь Васіль Іванавіч Лузгін.

В. І. Лузгін нарадзіўся 12 лютага 1914 года ў вёсцы Дрымаўшчына Чашніцкага раёна Віцебскай вобласці ў беднай сялянскай сям'і. У пошуках заробку сям'я Лузгіных пераехала ў Іркуцкую вобласць, дзе і пачалася працоўная дзейнасць Васіля Іванавіча на пасадзе сакратара Укаўскага сельскага Савета Ніжняудзінскага раёна Іркуцкай вобласці. З 1935 па 1937 год служыў у Чырвонай Арміі ў Беларусі. Быў актыўным удзельнікам Вялікай Айчыннай вайны — з 1942 па 1944 год з'яўляўся першым сакратаром Віцебскага падпольнага абкама камсамолу. У пасляваенныя перыяд знаходзіўся на камсамольскай і партыйнай рабоце.

З 1959 года — намеснік міністра сацыяльнага забеспячэння, а ў снежні 1973 года быў назначаны на пасаду

міністра сацыяльнага забеспячэння, на якой прапрацаваў вышэй 10 гадоў.

Шмат сіл і душэўнай цэпльнай аддаваў Васіль Іванавіч пажылым людзям, старым, інвалідам. Пад яго кіраўніцтвам ажыццяўлялася работа па пенсійнаму забеспячэнню, ствараліся ўстановы сацыяльнага забеспячэння, удасканальвалася сацыяльная абарона інвалідаў і ўдзельнікаў Вялікай Айчыннай вайны, вэтэранаў працы.

На працягу 8 гадоў Васіль Іванавіч прадстаўляў Беларусь у Арганізацыі Аб'яднаных Нацый, прымаў удзел у пасяджэннях Камісіі сацыяльнага развіцця ААН.

Васіль Іванавіч карыстаўся павагай супрацоўнікаў органаў сацыяльнага забеспячэння, грамадскіх арганізацый інвалідаў, вэтэранаў вайны і працы.

Дзяржава высока ацаніла дзейнасць В. І. Лузгіна. Ён быў узнагароджаны ордэнам Чырвонага Сцяга, 3-ма ордэнамі Працоўнага Чырвонага Сцяга, ордэнамі Чырвонай Зоркі, «Знак Пашаны», Дружбы народаў, Айчыннай вайны II ступені, многімі медаламі.

Светлая памяць пра Васіля Іванавіча Лузгіна назаўсёды застаецца ў сэрцах тых, хто ведаў яго, працаваў разам з ім.

С. С. Лінг, У. П. Замяталін, В. Б. Даргелё, Г. С. Бяспалаў, М. І. Жураўлёў, А. І. Нятылькін, І. В. Кургановіч, С. П. Салута, А. М. Новікаў, Э. І. Збароўскі, А. Я. Андрэеў, У. М. Канавалаў, У. Ф. Крышталеў, А. В. Люцко, А. І. Міхалеў, С. М. Шабашоў.

ЗДАРЭННІ

НЕЛЮДЗЬ

Мабыць, для гэтага здарэння няма нават слоў. Усё адбылося ў гарадскім пасёлку Ялізава Асіповіцкага раёна. Не зразумелі «пацярпелага» нават жыхары горада, якія, калі даведзіліся аб тым, што адбылося, збілі вівататага.

Гісторыя пачалася з таго, што да рабочага чыгуны завітаў рабочы шклозавода. Як водзіцца, мужчыны выпілі, і гаспадар некуды адлучыўся. Госць за гэты час паспеў двухгадовую дачку гаспадара запіхнуць у топку печы. Чым кіраваўся звяр'яцелы чалавек, да гэтага часу невядома. Праўда, за жыццё маленькага чалавека зараз вядуць барацьбу ўрачы: з апёкамі яна змешчана ў бальніцу.

Ігар ГРЫШЫН.

У кожнай нашай сям'і плачуць малыя дзеці Хатыні...

ЗВЯЗДА
21 сакавіка 1998 г.

3

22 сакавіка 1943 года — чорная старонка ў гісторыі Беларусі. Фашысты знішчылі Хатынь...

55 гадоў у Хатыні ніхто не жыве. Дзень веснавага раўнадзенства стаў апошнім яе днём.

... На працягу многіх стагоддзяў тут жылі людзі. Вырошчвалі хлеб і будавалі хаты, калі, гадавалі дзяцей. Змяняліся пакаленні — жыла вёска. Пакуль не настала тая сакавіцкая раніца Вялікай Айчыннай. Фашысты сагналі ўсіх жыхароў Хатыні ў хлэў і падпалілі. У вогнішчы загінула 149 чалавек, з іх амаль палова — дзеці... Расправіўшыся з жыхарамі, фашысты разрабавалі і спалілі ўсе хаты. Вёска ператварылася ў папалішча. Толькі пячаныя камяні нагадвалі, што тут яшчэ нядаўна жылі людзі...

На месцах, дзе калісьці стаялі 26 хат, зараз узвышаюцца 26 стэп і столькі ж «зрубаў» з бетону. Стэлы нагадваюць пячаныя камяні. Але не цёплы пах жылля, а вечны жалобны перазвон нясуць яны...

Лёс Хатыні падзялілі 619 беларускіх вёсак, якія былі знішчаны фашыстамі разам з жыхарамі. 186 вёсак так і не аднавіліся пасля вайны. Прывезеная адтуль зямля і попел — на Могілах загінуўшых вёсак у Хатыні. А камяні для «Сцяны Памяці» — з 260 канцэнтрацыйных лагераў і гэта, створаных фашыстамі на беларускай зямлі.

Знішчаная вёска стала помнікам ахвярам фашызму ў Беларусі. Помнікам загінуўшым у полымі вайны людзям — і помнікам сцёртых акупантамі з твару зямлі вёсак.

А як успрымаюцца падзеі 55-гадовай даў-

насці зараз, з вышыні часу? Пра гэта я гутарыла з навучэнцамі ліцэя пры Белдзяржуніверсітэце.

Паліна Навіцкая: «Першы раз я была ў Хатыні разам са сваім класам, гадоў восем таму. Першае, што ўспамінаецца з той паездкі, — не помнікі і не званы, а шэрае самотнае неба і дробны, як слёзы, дождж. Здаецца, мінула столькі часу, а зямля дыхае тым жа болем. Было жудасна, калі экскурсавод расказвала пра плач і крыкі, што даносіліся з палаючага хлэва... Зараз усё радзей арганізуюцца паездкі ў Хатынь. Вайна адыходзіць у мінулае, пра яе забываюць. Мне здаецца, гэта няправільна, людзі павінны ведаць, да чаго прыводзіць фашызм, нацызм.»

Дзіна Барысавіч: «Хатынь — самая вядомая вёска ў Беларусі. Вёска-помнік... Гэта напамін: нельга забываць, што такое вайна.»

Наста Казубовская: «Я ніколі не была ў Хатыні, але не таму, што не хацела, а некае не атрымлівалася (за што мне вельмі сорамна). Для мяне Хатынь — гэта боль, як бы ні банальна гучалі гэтыя словы. Боль за пакуты безабаронных людзей, якіх спальваюць жывымі. І нават да людзей (хіба можна іх так назваць?!), якія ўчынілі гэтае злачынства. Адрэзана ўспамінаюцца іншыя вёскі, дзе былі ўчынены падобныя злачынствы... Гаварыць аб адной толькі Хатыні нельга: гэта адзін з прыкладаў нечалавечай жорсткасці фашыстаў. Нельга забываць, колькі было знішчана яўрэяў... Мой дзядуля і зараз успамінае, як у канцлагеры даводзілася есці конскае мяса, скураныя рамяні...»

Гэта меркаванне 16-гадовай. Гутарыла я і з людзьмі сталымі.

Ніна Шлойда, хатняя гаспадыня: «Мінулым летам усёй сям'ёй мы ездзілі ў Хатынь. Я бы-

ла там упершыню. Сапраўды святое месца... Маёй дачцэ Аляксандры 4 гады, яна яшчэ мала што разумее, але крыху падраце — і я абавязкова раскажу ёй пра вайну. І мы абавязкова з'ездзім у Хатынь яшчэ раз. Кожны павінен пабываць там і адчуць мінулае — кожны сам для сябе».

Мікалай Шыдлоўскі, пенсіянер: «Моладзь, здаецца, мала думае пра вайну. Свет зараз стаў вельмі жорсткім... Калі б часцей успаміналі мінулае, былі б дабрэйшымі».

Уладзімір Цахоўскі, прадпрымальнік: «Вы мне пакажыце чалавека, які б сказаў, што фашызм — гэта нармальна! Хаця, канешне, апошнім часам розныя хвалі ўзняюцца, асабліва ў Прыбалтыцы... А ўсё ад таго, што людзі пачалі забываць трагедыю вайны».

Аксана Гвардзія, настаўніца сярэдняй школы № 110 г. Мінска: «Я з'яўляюся класным кіраўніком у 8-м класе. З вучнямі часта гутарым пра вайну. Дамовіліся, што на канікулах усім класам з'ездзім у Хатынь, — але не на экскурсійным аўтобусе, а на маршрутным. Каб самі прайшлі па сцежках, якія памятаюць трагедыю. Каб лепш яе адчулі...»

Яшчэ ў 20-я гады на пытанне, калі пачнецца другая сусветная вайна, нямецкі філосаф Освальд Шпенглер адказаў, што гэта адбудзецца ў канцы 30-х. І растлумачыў: у жыццё ўступіць новае пакаленне, якое нарадзілася пасля заканчэння першай сусветнай вайны і якое не зведала яе жахаў.

Як гэта важна — памятаць. Не згубіць памяць. І не здрадзіць памяць.

**Тацяна ПАДАЛЯК.
Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.**

КРАСА І СІЛА

АНТАЛОГІЯ
БЕЛАРУСКАЙ
ПАЭЗІІ

**Уладзімір Караткевіч,
1970 г.
Фота М. АМЕЛЬЧАНКІ
(друкуецца ўпершыню).**

Заўтра, 22 сакавіка, — прыкры, сумны дзень у нашай гісторыі. 134 гады таму прынародна на Лукішкаўскім пляцы ў Вільні быў павешаны адзін з кіраўнікоў паўстання 1863 г. супраць царскага панавання ў Беларусі, Літве і Польшчы Кастусь Каліноўскі. Быў загублены не толькі рэвалюцыянер, але і паэт. У апошнія хвіліны свайго кароткага жыцця ён загаварыў са сваімі суайчыннікамі паэтычным словам, пакінуўшы пасля сябе адзіны вершаваны твор «Марыска чарнаброва, галубка мая!..» бадай, самы яркі ўзор грамадзянскай лірыкі ў нашай паэзіі мінулага стагоддзя. Так, была рэальная Марыска — Марыя Грэгаціч, дачка гаспадыні адной з кватэр у Вільні, дзе нелегальна жыў Каліноўскі, але гэта імя таксама было метафрай Радзімы.

У кожнага народа ёсць свой нацыянальны герой. Яго памятаюць, яго шануюць. Амаль што ніводны творца ў нашым мастацтве не абмінуў асобу Кастуса Каліноўскага. Што ж датычыцца паэтычнага слова, дык тут нельга не захапіцца драматычнай паэмай Аркадзя Куляшова «Хамуціус». Але ж ніхто яшчэ так не напісаў, ды, мабыць, і не напіша пра Вітажэнца (лац. Vita — жыццё; пажэнены з жыццём), як Уладзімір Караткевіч у, на жаль, няскончаным рамане «Каласы пад сярпом тваім». Караткевіч усё сваё свядоме жыццё раўняўся на Каліноўскага. Вышэйшага аўтарытэту для творцы не існавала.

Вобраз дзяўчыны-нявесты, дзяўчыны-Радзімы, атрыманы ў спадчыну ад Кастуса, стаўся ці не галоўным у творчасці нашага сучасніка. Высакародны вобраз, які патрабаваў, патрабуе і будзе патрабаваць самаахвярнасці лепшых сыноў Зямлі пад белымі крыламі.

Уладзімір КАРАТКЕВІЧ

Нявесце Каліноўскага

Недзе поруч ляжалі дарогі,
Кліч кахання ляцеў ад ніў...
Але ён не хакаў нікога,
Бо занадта радзіму любіў.
Варты лепшага ў свеце кахання,
Рана скончыўшы мужны палёт,
Русы хлопец золкім святаннем
На высокі ўзышоў эшафот.
Плач людскі барабаны крыюць,
І ад пошчаку глухне зямля.
На высокую гордую шыю
Успаўзае змяёў пяцля.
З плачам жоравы пралятаюць.
Курганы і магілы жвір,

Непалітая ніва святая,
Плач жанчын, эшафот і Сібір.
Нікні гожаю галавою,
Па нязнанай страце ўздыхай.
Дарагая, ты стала ўдавою,
Не пабачыўшы жаніха.
Вашы кветкі ў лугах завялі,
Месяц марна згарэў над ракой,
Ты чакала яго, а стала
І нявестай і жонкай чужой.
І чамусьці ў сэрцы, як рану,
Я нясу твой нязбыты лёс,
Не даруючы ўсім тыранам
Непралітых табою слёз.

12 лютага 1962 г.

Анталогію вядзе Анатоль СЫС.

Чалавечая памяць здольная і праз дзесяцігоддзі захоўваць да самых нязначных дробязяў падзеі мінулага, тым больш калі яны звязаны з выратаваннем. Такія ўспаміны — як своеасаблівы генетычны код, магчыма, адзіны сапраўдны стрыжань людскога існавання: ратуючы адну душу — ратуеш увесь свет... Спазнаўшага гэтую ісціну завуць праведнікамі.

Сям'я каваля Залмана Кагана да вайны жыла ў невялікай вёсачцы Забалоце, а Завадская — у суседняй вёсцы Ключы. Абедзве сям'і працавалі ў адным калгасе, ведалі адна адну. У верасні 1941 года фашысты вывезлі сям'ю Каган у гета ў Рагачове і аб іх лёсе доўгі час нічога не было вядома. 20 сакавіка 1942 года ў дом да Ефрасінні Завадскай прыбег Рыгор Каган і раскажаў, што яго сям'ю немцы расстрэлялі разам

з іншымі трымастамі яўрэямі гета. Хлопчыку чудам удалося збегчы і ён вырашыў шукаць выратавання ў сям'і Ефрасінні... Сухія радкі афіцыйнай паперы не могуць перадаць таго драматызму падзей, што давялося перажыць больш за сорак гадоў таму Ефрасінні Самуілаўне. Прыгадваючы тыя дні, яна вельмі хвалюецца і ціха плача. — Я хавала яго, колькі было магчыма. У мяне былі маленькія дзеткі, а паліцы ўжо шукалі хлоп-

чыка, паабяцаўшы расстраляць любога, хто дасць яму прытулак. 22 сакавіка 1942 года я правяла яго да Сенажата і парайла ісці ў Жлобінскі раён, выдаючы сябе за выхаванца прытулку. Памалілася Богу, і мы развіталася...

Магчыма, дзякуючы малітвам беларускай жанчыны яўрэйскай хлопчыцы застаўся ў жывых. Але аб гэтым яна даведлася ўжо пасля вайны. — Зараз ён з сям'ёй жыве ў Кіраўску; запрашалі мяне жыць да сябе, давалі пакой, але я адмовілася. Ездзім адзін да аднаго гасціць, — раскажае Ефрасіння Самуілаўна. Зусім нядаўна ёй было пры-

суджана ганаровае званне «Праведнік народаў свету». Праўда, медаль і ганаровую грамату ездзіў атрымліваць у Гомель яе сын, у якога ў пасёлку Луксы яна звычайна праводзіць зіму, прыязджаючы са сваіх Ключоў. Зрэшты, у свае 84 гады Ефрасіння Самуілаўна адчувае сябе няблага. Як раскажалі яе хатнія, з нецярпеннем кожны дзень чакае паштальёна са свежымі газетамі, у тым ліку і «Звяздой». З вялікай цікавасцю чытае кнігі аб Іерусаліме, якія разам з медальмі перадалі Ефрасінні Самуілаўне. Словам, трымаецца. Магчыма, тымі ж малітвамі, якія ўжо аднойчы дапамаглі маленькаму яўрэйскаму хлопчыку...

**Сяргей РАСОЛЬКА.
Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.**

Генадзю Пашкову, паэту і публіцысту, а па пасадзе яшчэ і галоўнаму рэдактару выдавецтва «Беларуская энцыклапедыя» імя Петруся Броўкі, — спаўняецца 50 гадоў. Віншуючы вядомага беларускага літаратара, мы прапануем увазе чытачоў урывак з яго аповесці.

ПРЭЗІДЭНТ ПАВІНШАВАЎ ГЕНАДЗЯ ПАШКОВА

«У народзе Вас ведаюць як выдатнага паэта-рамантыка, чыё ўзвышанае лірычнае слова, увасобленае ў дзесятках цудоўных кніг, унесла важкі ўклад у дасягненні сучаснай беларускай літаратуры», — так гаворыцца ў прывітанні прэзідэнта нашай краіны Аляксандра Лукашэнкі, якое ён накіраваў галоўнаму рэдактару Беларускай энцыклапедыі Генадзю Пашкову з нагоды яго 50-годдзя.

Кіраўнік дзяржавы выказаў захапленне мужнай і сумленнай грамадзянскай пазіцыяй юбіляра, які добрасумленна стварае летапіс нашага няпростага часу, пакідае нашчадкам праўду аб тых падзеях і з'явах, што адбываюцца ў Беларусі.

Адначасова прываблівае чалавечыя якасці Генадзя Пашкова — сціпласць, спагадлівасць да чужой бяды, любоў «да роднай старонкі», прэзідэнт пажадаў яму творчых поспехаў, паэтычнага натхнення, моцнага здароўя, шчасця і дабрабыту.

Генадзь ПАШКОЎ

СВЯТЛО ПРЫГАРЫННЯ

(Урывак з дакументальнай аповесці)

легу, мы таксама пакіравалі да азёрыны, дзе зніклі ў кустах Лявон і Паўлік. Гаспадарлівы боцман прыхапіў з сабой ядро, каб рыбу назад несці.

Сонца тым часам скацілася за парослы кустоўем пагорак. Скошаная трава на сенажаці павільгатнела ад расы і ўжо не так калала босыя ногі.

Прадраліся скрозь кустоўе да вады і бачым: сядзяць у крапіве нашы рыбаці, утаропіўшы вочы на паплаўкі. А вада вакол і крум-да плюскае ды раскаціста крумкае. Боцман ажно прысеў ад рогату:

— Французскі далікатэс на вячэру нам ловаць. Жабіны кумпячкі, падсмажаныя на крушынавым ражне!

...Раніцай папрачыналіся позна. Павебра, настоенае на пад-

вяхх зёлках, паспрыяла моцнаму, здароваму сну. Падумаюся, аглядаю ранішняе берагі. Па той бок Гарыні пасуцца каровы. Усе рабыя, пародзістыя. Як качыны вывадак пад лазовым кустом. Крыху воддаль ад статка, бліжэй да вады, у брызгавіку да зямлі, ходзіць пастух. Доўгае пугаўе ў руках, як стрэльба ў пятроўскага стральца.

— Чаму рыбу не вудзіце? — гукіе праз раку Ткацэвіч.

— Ні халеры няма! — кажа пастух. Ён папраўляе накідку на плячах, маршыруе далей. За ім перабірае кароткімі ножкамі кудлатае сабачанё, выбрабле петлі, абноўвае кратавішчы.

Пахадзіўшы ўсцяж ракі, паглядзелі вакол, прыкнілі, у карту зазірнулі ды прыкнілі да адназначнай высновы — асабліва

затрымлівацца не варта: ні краявідаў цікавых, ні вёсак паблізу, адны голыя берагі ды сенажаці, пабітая дарогамі. Гэты ўчастак шляху рашылі прайсці паскораным тэмпам. Значыцца, на колах. Тым больш, трэба затрымацца ў Століне.

Альберт, боцман і я паедзем на «Масквічу-абцасіку», прыхапіўшы рэчы. Лявон жа з Паўлікам павяслюцца ракой. Пакуль яны будуць ісці туды-туды дзесяці кіламетраў ракой, мы зробім усе свае справы ў Століне, пазнаёмімся з самым паўднёвым гарадком Беларусі.

Сустрэцца дамаўляемся каля калгаснага парому — акурат ён на карце пазначаны.

Але ж і цікава ехаць будзем! Альберт, вядома, за рулём. Побач з ім можа прыладзіцца толькі адзін чалавек. Другому выпадае месціцца ў цёмнай будцы, да адказу ўпакаванай рэчымі, розным рыбацкім ды кухонным рыштункам. Дамаўляемся з боцманам, што ў той душэгабцы будзем адседжвацца па чарзе. Я згадзіўся палезці першым. Але, засунуўшы галаву ў «абцасік», адкуль напалены сонцам метал дыхнуў у твар жароўняй, схітраваў. Кажу:

— Вы пакуль усе тут за сабой прыбярэце, колы падпампуюце, пайду да шасейкі пешшу. А там падбярэце.

Вольна ісці лугавой дарогай насустрач цэпаламу ветру. Нібы на крылах ляціш услед за бусламі. Так і хочацца заспяваць на ўсё горла, як спяваюць тут лугавыя насельнікі, кожны сваім голасам — адзін свішча, другі крумкае, трэці клякача. І ўсё гэта плыве з азёрыны, з чароту, з крушынага куста, з высокай буслянкі, зліваецца ў адну дзіўную мелодыю. Ці ж не сімфонія жыцця? І так было адвек. І, хочацца спадзявацца, будзе заўсёды, пакуль свеціць над галавой высокае святло. Пакуль з глыбокіх зямных крыніц яснуць жыватворныя воды рэкі.

Арыенцір бяру на высокі мост. Учора мы з яго з'езджалі да ракі. Ён яшчэ далёка, ісці ды ісці да яго. А дарогі — і налева, і направа, і ўпоперак, і ўздоўж! Паспрабуй здагадацца, на якую ступіць!..

Ля старыцы пераняў сабака. Ну, не вельмі каб ваўкадаў, так сабе, падсабачанё. Але едкі! З лямантам пакаціўся пад ногі.

З кустоў нехта падаў голас:

— Лайна!..

Падхвачанае сабачанё ажно завілося ля мяне, заліваючыся брэхам. Тады з кустоў высунулася галава ў ўжо настойлівай загадала:

— Каму кажу, воўча мяса?!

Істота ў момант схіла, патрусіла да гаспадары, падлізіла вялікія хвастом. Тады я спытаў:

— Ці правільна іду да маста?

— Ідзі прама гэтай дарогай і нікуды не звачвай, — кажа

дзядзька, а сам глядзіць кудысьці праз мяне, у той бок, дзе збіўся ў кучу гурт авечак, ратуючыся ад спёку. Гэтак цень сабе робяць. А кажучы — дурны як авечка!

Ледзь прайшоў метраў сто, дарога адразу раздвоілася. І ніводнай прама! Ступаю на тую, куды ногі самі збачваюць. Ды вельмі ўжо крута бярэ яна ўбок. Нават мост за спінай апынуўся. І тут яшчэ адна дарога выбегла. Ступаю на яе. І яна таксама пачынае нечага кружыць. Тады ступаю ў траву, іду іншай дарогі шукаць. Ды вось ліха, шлях перагароджвае старыца. Ступіш туды, пойдзеш сюды і выхадзіць — трапіш у пастку. Мабыць, балацаны нячыстыя водзіць?

Перад гэтай вандроўкай я перачытаў некалькі старых выданняў пра Палессе і прыйшоў да высновы, што гэты край здаўна цікавіў і вабіў дапытлівы розум многіх падарожнікаў, даследчыкаў матэрыяльнай і духоўнай культуры аднаго са старажытных славянскіх народаў. Ушэрагу такіх кніг быў трэці том папулярнага шматтомнага выдання «Жывапісная Расія», якое выйшла ў перыяд з 1881 па 1901 гады. Яго задумаў і ажыццявіў буйнейшы рускі географ і падарожнік Пётр Сямёнаў-Цян-Шанскі. Згаданы трэці том выдання «Літоўскае Палессе» і «Беларускае Палессе» прысвечаны апісанню гісторыі і прыроды літоўскіх і беларускіх зямель, культуры людзей, якія жылі на гэтых землях. Кніга яшчэ ўяўляе каштоўнасць і тым, што большасць нарысаў тома напісаў вядомы беларускі гісторык і этнограф Адам Карлавіч Кіркор.

У лабірынце блытаных дарог і сцяжынак між кустоў, азёрынаў і старыц прыгадаліся радкі: «У глыбіні лясоў, далёка ад чалавечага жытла трапляюцца вялікія азёры, вядомыя мала каму з тутэйшых. Доступ да іх магчымы толькі ў пару гарагача лета, або ў вялікія маразы. Але некаторыя з азёраў амаль ніколі не замярзаюць і на іх усю зіму свабодна плаваюць чароды дзікіх гусей і качак, знаходзячы шчодры пажыву з дробнай рыбы і асабліва з ментузоў. Яны жывуць да такой ступені, што амаль губляюць здольнасць лётаць, і мясцовыя паляўнічыя, калі ёсць неабходнасць дабрацца да возера, забіваюць іх цэлымі чародамі». І яшчэ ў дадатак да таго апісання: «У гэтых азёрах сцякаюцца сотні ручаёў і невялікіх рэчак, мноства якіх праразаюцца па ўсім накірунках даліны Прыпяці. Але ёсць і такія азёры, да якіх напалены сонцам метал дыхнуў у твар жароўняй, схітраваў. Кажу:

Лічэ зусім нядаўна беспалотна і амаль у поўнай бяспецы жылі тут, у вузкіх рэчках, у вялікай колькасці бабры і выдры... Як у цэлым Беларускім Палессі, так і асабліва ў даліне Прыпяці, лясы складаюць галоўнае багацце краю. У лясах гаспадары, па мясцоваму выказванню, гоняць дзёгач, смалу, выпрацоўваюць паташ, будаўнічыя брусцы, дошкі, дракву, гонку, клюккі, нават махчы для караблёў. Зімою гнуць палазы, дугі, абады, восі, аглоблі і г. д. Усе гэтыя прадметы на мясцовых суднах адпраўляюць у Данчыц, у Кенігсберг, у Крамянчуг і іншыя мясціны, адтуль у зямні атрымліваюць соль ды іншыя прадметы».

...Між тым, мінула нямаля часу, а я ўсё кручу петлі, абыходзячы азёрыны і старыцы. Кожны крок наперад вымагае сотню крокаў ўбок.

Нарэшце выцерабіўся з кустоў на насып. Мокры і стомлены, стаю на гарачым асфальце, шукаю вачыма «Масквіча». Ён жа павінен даўно быць тут. Але ні «Масквіча» ля маста, ні Кірэя на вадзе пад мастом не бачна. Быць не можа, каб кінулі аднаго!

Праз паўгадзіны вуха ловіць натужнае вуркатанне. Як зялёная жаба, падскоквае на калдобінах «абцасік», прабіраецца да асфальту. Хлопцы, выявілася, таксама паблудзілі, але, не ў прыклад мне, з дарогі не з'езджалі.

Ахвотна лезу ў «пекла». Цяпер у ім гарачэй, чым тады, ля ракі. Ушчаміўся між клункай, за мною зачынілі дзверы на замок. «Абцасік» тузануўся, пакаціўся сабе роўнай дарогай, а я ў поўнай цемрадзі пачаў пакорліва

АСОБЫ

прываць усе дарункі цывілізаванага пекла.

Да нітакі прамоклі ад нясцерпнай гарачыні, трываю і цярапей, цешачы сябе тым, што і таўсматы боцману дзядзёцка тут пасмажыцца. То не дужа пасля будзе язык распускаць, стро-ячы кепкі.

У задуданай паўдрымоце я не пачуў, як легкавік спыніўся. Апрытомнеў, калі ўдарыла па вачах паласа святла і амаль праспяваў боцмана голас:

— Генадзь! Ты жывы?

Адліхваю з сябе цяжкі мяшок з правамі, што ў дарозе добра прыдушыў, ды выкульваюся з будкі.

— Вось дык лаяня! — спагадае далікатны да чужога гора Альберт.

— То я цяпер палезу, — без асаблівай ахвоты абвешчае Ткацэвіч.

— Лезь, лезь! — кажу. — Мо кілаграмаў пяць скінеш!

Так мы даехалі да Століна. На цій вуліцы пакінулі пад акацыямі аўтамабіль, пакіравалі ў цэнтр — з гарадком знаёміцца.

Столін шмат чым падобны на раённы гарадкі заходняга Палесся. Хіба што мова своеасабліва. Тут можна наслухацца такіх слоў, якіх нідзе ў іншых мясцінах не пачуеш: не адзін век старанна перамяшчаў карэнную беларускую мову з рускай, украінскай, польскай мовамі. Тут як бы і людзі знешнім абліччам выдзяляюцца. Ва ўсім разе, боцман зазначыў, што конкурс на лепшую прыгажуню ў Століне праводзіць нельга, бо ўсе дзяўчаты надзвычай прыгожыя. Такое меркаванне ён выказаў усьмехам, калі збочылі ў стары гарадскі парк і праходзілі міма маладзёных красунь. Яны смакавалі марожанае, ратуючыся ад спёку ў засені дрэў. Пекныя паляшчкі глянелі чыстымі вачыма на памятах незнаёмцаў, пырнулі звонкім смехам.

— Дображэ, а людзяны прыемна! — сам сябе пахваліў боцман. А між тым, столінскі парк таксама не зусім звычайнае з'ява. Вялікі, абнесены багатай, з літага чыгуну, агароджай. Такія агароджы сустракаеш хіба што ў значных, з багатай гісторыяй гарадах.

...У глыбіні парка вядзе брукаванка. Камяні пад нагой роўныя, гладкія, падагнаныя адзін пад адзін. Ісці такой дарогай — не шморгаць падэшмамі аб асфальт! Брукаванка — гэта заўсёды момант урачыстасці! Між тым дарога вывела да будыніны. Шыльда пасведчыла, што тут Столінскі краязнаўчы музей. Там і даведзіліся мы, што гэты парк ў 1885 годзе заляжыла Марыя Радзівіл. А на пачатку гэтага стагоддзя яе сын Станіслаў будаваў тут маёнтак. Ад таго маёнтка цяпер і следу не засталася. Пра ўсё гэта нам расказвала Анжэла Кісель — прыгожая, усмешлівая дзяўчына.

Здзівілі не рэшткі маманта, што знайшлі на Століншчыне, не вялізны шчупачына з Гарыні, які больш нагадвае трапічнага кракадзіла. Найперш уразілі вырабы народных умельцаў Прыгарыня. Мастакі, ткачы, ганчары, разбярэ — вунь колькі майстроў старажытных народных промыслаў данеслі мастацтва да сённяшніх дзён, удасканаліваюць, развіваюць яго, цеплячы ў душы загадкавую Божую іскру. Дасканаласць і сакрэты ўмельства перадаюцца тут з пакалення ў пакаленне. Многія дзівосныя рэчы ад звычайнага бытавога ўжытку зрабіліся сёння сімвалам духоўнасці палешукоў. Іх выраб цяпер не носіць чыста практычнага характару, гэта хутчэй шлях захавання памяці, здольнасць падзівіць свет, што і тут людзі не лыкам шытыя, хоць з таго самага лыка могуць сплесці такое, што не сорамна паказаць у самых шыкоўных салонах.

Усяму багаццю, што выйшла з-пад рук народных умельцаў Прыгарыня з краям часу зрабілася цесна ў цягачным музеі. Тады арганізавалі новы музей і адпаведна назвалі — Дом палескай культуры.

Анжэла Кісель апавядае пра сваю Століншчыну па-маладому натхнёна, з трапяткой радасцю, як можа дзяліцца чалавек самым для яго дарагім...

ПРЭМ'ЕРА ПЕСНІ

НЕЧАКАНАЯ

Музыка, як і любоў, завітае нечакана: то наляціць імклівым ветрам — і адгукнецца ў душы мілагучным пералівам, то зазвініць, адбіваючыся ў сонечных промнях, летнім дажджом. І ўскалыхнуцца пачуццямі, устрывожача... Толькі б не прапусціць трапяткое імгненне, хутчэй запісаць народжаную мелодыю, суаднесці яе з душэўнымі перажываннямі.

У такім стане Васіль Кандрасюк напісаў не адзін твор. Звычайна даводзіцца шукаць адпаведнай музычнай сродкі на зададзёную тэму. Кампазітар працуе ў Брэсцкім драмтэатры, стварае музыку да спектакляў. Але бываюць хвіліны, калі музыка сама апаноўвае яго, вырывае з буднічных рытмаў, засланяе ад гарадскога шуму. І тады нараджаецца песня.

Летась гэткаю парой Васіль Кандрасюк занатаваў дзве мелодыі. Выспявалі песні ў народным стылі. Тэксты на падказаныя кампазітарам тэмы напісаў малады драматург з Кобрына Ігар Сідарук. Адну з песняў — з арыгінальнай назвай «Нечаканая» — на пачатку 1998 года спецыяльна для перадачы «Прэм'ера песні» запісалі на Беларускім тэлебачанні.

Заўтра, 22 сакавіка, адбудзецца прэм'ера «Нечаканай». У выкананні брэсцкага спевака Аляксандра Шукайлы яна прагучыць у радыёперадачы «Песня для вас» (9.45) і тэлеперадачы «Прэм'ера песні» (00.05).

Міхась ШАВЫРКІН.

Верш
Ігара СІДАРУКА

Ты каханая, нечаканая,
Я сустрэў цябе ля бяроз...
Ты мігнула мне: «Хлопец, усё міне,
Я не вартая тваіх слёз».
А я румзаю, вуса тузаю:
Без цябе памру, далібог!
Увесь свет прайду, а цябе знайду,
Буду цалаваць твой парог!

Прыпеў:

Ты, бярозка, сарамліва вочы апусці.
Сукенка белая у неба паляці,
Скрийце, травы, нашы твары і люляйце нас
У імклівы і шчаслівы зорны час.
Пакахаю, пакахаю, пакахаю я.
Адшукаю, адшукаю даўдзіна.
Заспяваю, заспяваю, заспяваю я.
Ты са мною, ты са мною — не адна.

Я шукаў цябе, я чакаў цябе —
Не знайшоў, і ты не прыйшла.
Ах, далёкая, сэрца ёкае —
Недаступнаю ты была.
Ды прыгожанькай ручкі-ножанькі
Буду ў марах я мілаваць.
Мятай-рутаю і пакутамі
Буду раны я лекаваць.

Прыпеў.

Музыка
Васіля КАНДРАСЮКА

СМЕХАТЭРАПІЯ

АНЕКДОТЫ

Маці пытае ў маленькага хлопчыка:
— Хочаш паглядзець на сястрычку, якую прынёс табе бусел?
— На сястрычку не, а вось бусел зімой — гэта цікава.

— Тата, памятаеш, ты некалькі гадоў таму раскажваў, што цябе выгналі са школы...
— А чаму ты пра гэта ўспомніў?
— Ды так... Проста я зразумеў, чаму кажуць, што гісторыя паўтараецца.

Хлопчык, тата і мама едуць у машыне.

— Мам, глядзі, самалёт ляціць!
— Мам, глядзі, цягнік!
— Мам, глядзі... сабака!
— Тат, глядзі, бландзінка!

Сын кажа маці:

— Я хутка ажанюся. Нявеста добрая: не п'е, не курыць — заўтра прыйдзе.
На наступны дзень у госці прыходзіць нявеста. Маці пытае:

— Вы сапраўды не п'яце і не курыце?
— Так. Надакучыла.

Палічыўшы бюджэт на наступны год, жонка кажа мужу:

— Нам неабходна абмежаваць свае траты. Таму ты павінен перастаць выпіваць перад абедам, а я са свайго боку пастараюся адвучыць цябе ад курэння.

Муж (адказваючы па тэлефоне):

— Я не ведаю, патэлефануйце ў бюро надвор'я!

Маладая жонка:

— Хто гэта?
— Нейкі марак, напэўна. Пытае, як там на гарызонце!

Малюнак Аркадзя САЛТЫКОВА.

І ТАК БЫВАЕ!

Рэальная гісторыя, якую раскажаў адзін хлопец:
Прывозяць у траўматалагічнае аддзяленне бальніцы крыху падпіўшага мужычка з пераломамі абедзвюх рук. Мужычок пры гэтым рагоча. Ну, вядома, справа, пытаюся, што здарылася. Расказвае:

— Іду, значыцца, з працы, пятніца, выпіў крыху, спякотна. Ну, у сандаль каменчык трапіў. Мяне крыху хістае, я на будку трансфарматарную абабёрся, нагой трасу, каменчык стараюся вытрасці. Тут другі ідзе, таксама, відаць, з працы і таксама крыху падпіўшы. Раптам хапае драўляную палку і з крыкам: «Браток, я цябе выратую!» лупіць мне па руках. Ён, каб на яго ліха, падумаў, што мяне токам трасе.

Рубрыку вядзе Алесь СІВЫ.

РОД

МАГЧЫМА, гэты апошні снегапад быў невыпадковы. Каб даць яшчэ адну магчымасць убачыць гэты край такім, якім бачаць яго часам мастакі-графікі, — светлым, велічным. Убачыць выразныя лініі гарадскіх і вясковых ландшафтаў, непаўторныя сілуэты старажытнага дойлідства. Каб убачыць вобраз зямлі, які бачыўся Яму.

Але на белым снезе чорныя лініі занадта выразныя. І ў непаўторным абліччы Навагрудчыны (часам кажуць — Наваградчыны) мы раптам заўважаем тое, што нават снег не здольны схваць — нашыя нядаўнія варварскія адносіны да бяспэчнай сваёй культурнай спадчыны.

Зімовая графіка абстрае пачуцці. Нават у парушаных нашым бяспамяцтвам каштоўнасцях бачацца нам не толькі цені створаных Паэтам вобразаў, але і постаць самога Адама Міцкевіча. Ён жа тут жыў, хадзіў тут, быў, бачыў, дакранаўся...

200 гадоў, якія аддзяляюць нас ад эпохі Паэта, сталі графікай часу. Толькі часам лінія лёсу народа перасякае вельмі чорнымі рысамі чыстай памяці. І любоў, якая ніколі не астывала да Паэта на гэтай зямлі.

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара.

Адна з навагрудскіх вулачак.

Заснежанае возера Свіцязь.

ЦЕНЬ ПАЭТА НА ЗЯМЛІ І СНЕЗЕ

Святыні мястэчка Уселюб.

НЕ АПРАНАЦЬ ЖАНЧЫНУ,

МОДА

Надыходу вясны сёлета мужчыны павінны абрадавацца не менш, чым жанчыны якім хочацца як мага хутчэй скінуць з сябе цяжкія паліто і боты. Сезон вясна-лета-98 «здымае» з жанчын не толькі вечныя атрыбуты халоднай зімы. Прадметам радасці мужчын стане абвешчаны ў гэтым сезоне на подыумах свету дэвіз — не апранаць жанчыну, а распранаць яе.

Жаночае адзенне становіцца абсалютна празрыстым, пінжакі апранаюцца прама на голае цела, а бялізна, калі яна прадугледжана, — зверху (натуральна, празрыстых блузак). Дэкальце ў вясновых сукенках становіцца больш адкрытым, адкрываецца і спіна. Шыкоўныя камбінацыі выглядаюць з пад спадніц, а бодзі з вельмі тонкіх тканін настолькі празрыстыя, што вышыўка на іх стварае эффект татуіроўкі на цэле.

Адным словам, жаночасць вяртаецца. І гэта тэндэнцыя надыходзячага сезона, на думку вядучых сусветных аглядальнікаў моды, становіцца вызначальнай на некалькі гадоў наперад. Калі яшчэ летась дамінаваў у модзе была клясичная безабаронная дэзючынка-сіротка, то цяпер мадэльеры ствараюць вобраз прыгажуні з будучага, крыху легкадумнай і кветлівай. А што сіротка? Яе кволасць засталася, але сама яна становіцца Лалітай. Яна таксама спакушае.

Разам з тым мода надыходзячага сезона разнастайная

больш арыгінальна, — абуць навінку сезона — сандалі. У модзе будзе сукенка як класічная сілуэта (напрыклад, строгая, з каўнерыкам-«стойкай» альбо на шлейках, з высокім разрэзам збоку), так і без пэўнага сілуэта — асіметрычная, аж да таго, што ў яе будзе адзін рукаў. Ка-

лі ж вы аддаеце перавагу сукенцы з двума рукавамі, але хочацца паарыгінальнасць, мода надыходзячага сезона прапануе наступнае.

Рукавы сукенкі ці блузы могуць поўнасьцю закрываць кісці (Issey Miyake), мець разрэзы на локцях (Alexander McQueen) ці, што дазволена ў гэтым сезоне ў трыкатажных вырабах, мець даўжыню да локця. Малюнак экстрамоднай вышыўкі можа пачынацца ад пляча і заканчвацца на процілеглым рукаве. Акрамя таго, мода дазваляе нарэзаць зноў фантазіраваць на тэму аксесуараў — мноства тонкіх металічных бранзалетаў, якія носяць не толькі на запяцці, але і вышэй локця. Тонкія ніткі пацерак, некалькі разоў абвітыя вакол шыі. Хусцінкі, заклікі, спражкі і нават... штучныя кветкі як элемент упрыгажэння вясннай (і не толькі) сукенкі.

«Новым упрыгажэннем» сезона называе аўтарытэтны часопіс ELLE махры.

Сумкі ў гэтым сезоне будуць меншыя. Гэта сумка-кашалёк, сумка-канверт. Гэта проста ак-

сесуар, які дапаўняе святочны жаночы вобраз сёлетага вяснова-летняга сезона.

Мода працуе на ўсіх, таму нельга сказаць, што прыхільніцы актыўнага ладу жыцця, а значыць і аматарак простага зручнага адзення, абыйшлі бокам. Актуальнымі ў жаночым гардэробе застаюцца штаны. Праўда, іх крыху падразалі. Зрэшты, на подыумах з'явіліся не толькі крыху ўкарачаныя штаны, але і брыдзкі (нават з вялікім накладным кішэнямі). Згодна з прагнозамі аглядальнікаў моды, у гэтым сезоне як ніколі будзе папулярна баваўняная тканіна ва ўсіх яе варыянтах.

Але ўсё роўна жаночасць уступае ў свае правы — найбольш моднымі становяцца бліскучыя і празрыстыя тканіны з кветкавым малюнкам, у тым ліку і набіўным ці ў яркую палоску (крояцца, як правіла, па касой).

У цэлым колерам сезона адны аглядальнікі называюць ружовы ва ўсіх яго адценнях, другія — сіні. Некаторыя з іх лічаць, што жаночы пол будзе хадзіць у ружовым, а мужчынскі — у сінім. Відавочна адно — сіняя каларовая гама была калі не дамінаваў, то адной з вядучых у сезоне восень-зіма-97-98, а ружовы прыйдзе да нас з подыумаў разам з вясной.

Паліна КРЫЛОВА.

А РАСПРАНАЦЬ ЯЕ...

Старонка Паўла Глобы

22 сакавіка, НЯДЗЕЛЯ

РЭКАМЕНДАЦЫІ. Сёння карысныя падарожжы, прагулкі, фізічныя практыкаванні. Добры час для атрымання новых ведаў, чытання літаратуры, свяшчэнных тэкстаў, назапашвання інфармацыі. Не рэкамендуецца займацца хатнімі справамі. Не пажадана судакранацца з агнём. Ежа павінна быць лёгкай: салаты, сокі, бутэрброды.

ПРЫМЕТЫ. Калі пры выхадзе з дому вечар дзьме вам збоку, а таксама калі выпадкова на галаву падае ліст з дрэва — значыць вы знаходзіцеся пад абаронай нябесных сіл. Вас некалькі разоў аклікаюць па імені — да паляпшэння вашага становішча і здзяйснення жаданняў: у гэтым выпадку адразу ж загадайце жаданне. Але калі вас аклікнулі і абазналіся — да страт, цкавання, вы расплаціцеся за чужыя грахі. Знайсці грошы ці металічныя прадметы — дрэнны знак (іх лепш не падбіраць), папярэджанне аб суроках, няўдачах, страце. Самазгараўне чаго-небудзь, выбух лямпачкі, іскры ад запаленага прадмета — знак сурокаў. Вельмі дрэнным знакам з'яўляецца зламаны ключ, а таксама дзверы, якія выпадкова зачыніліся на замок. Дрэнна, калі ў вас ламаюцца парасон, кнопкі, маланкі, пярсцёнак (ці з яго выпадае камень) — з вас знімаецца абарона, магчымы падман з боку кагосьці з вашага асяродка. Будзьце асцярожныя ў кантактах. Калі рвецца што-небудзь у доме (фіранкі, парцеры, абрус) — гэта азначае, што на ваш дом могуць наваліцца непрыемнасці.

СНЫ. Прарочыя. Бачыць дарогу, падарожжы, дрэвы — азначае дабрабыт, перамены да лепшага, здзяйсненне жаданняў. Сон, які мае працяг, абавязкова прарочы. Стрыгчы валасы, пазноггі, губляць зубы, бачыць сваё змененае аблічча ў люстэрку — знак падману.

ЕЖА. Трэба гатаваць простую і лёгкую ежу: салаты, бутэрброды, закускі, але пажадана абмежаваць ужыванне вадкасці. Можна піць кефір і прастаквашу, але не рэкамендуецца віно. «У дзень Вохумана, каб галава твая была яснай, не апаганьвай яе спіртным».

АДЗЕННЕ. Добра апранацца ў новае. Рэкамендуецца жоўтыя, блакітныя і сіне-зялёныя колеры. Пазбягайце ўсіх чырвоных, аранжавых і ліловых тонаў.

МЕДЫЦЫНА. Можна лячыць захворванні страўніка, вачэй, вухэй, галаўнога мозгу. Асцярагайцеся пералому. Беражыце пазваночнік і каленныя саставы. Звярніце ўвагу на стан крыві, печані, жоўцевага пузыра, нырак. Слабыя палавыя органы.

Падрыхтавана да друку спецыяльна для «Звязды» астралагічным цэнтрам «АРБА».

КАРАНАВАННЕ ПРЫГАЖОСЦІ

З прыходам вясны цяплей і весялей становіцца не толькі на вуліцы, але і ў нашых сэрцах і душах, бо, як і ўсё жывое, расцвітае ў гэтую пару жаночая прыгажосць. Таму невыпадкова першы нацыянальны конкурс «Міс Беларусь-98» адбыўся менавіта зараз, калі сакавіцкае сонца абуджае сілы прыроды.

19 прыгажунь з усяго рэспублікі, атрымаўшы перамогі ў рэгіянальных турах, прыехалі ў сталіцу, каб прадэманстраваць не толькі сваю прыгажосць, але і ўменне з густам апранацца, годна трымаць сябе на сцэне — ці то ў футрах ад Фелікса Фурса, ці ніжняй бялізне «Мілавіцы», ці вячэрніх строях. Немалое значэнне мела таксама валоданне замежнай мовай і карыстанне камп'ютарам.

Журы складалася з вядомых у рэспубліцы людзей — тут быў і балетмайстар, заслужаны дзеяч культуры В. Дудкевіч, і народны артыст Беларусі Ю. Траян, і намеснік старшыні Дзяржаўнага камітэта З. Прыгодзіч, і начальнік упраўлення Міністэрства адукацыі Г. Бутрым, а таксама прадстаўнік мадэльнага агенцтва Славы Зайцава (Масква), мадэльных дамоў з Францыі і Германіі.

Вось гэтая кампанія і вызначыла першую прыгажуню Беларусі. Ёю стала Святлана Крук з Гродна. Яна — студэнтка першай Нацыянальнай школы прыгажосці, якая працуе ў дзяржаўным харэаграфічным каледжы. Дарэчы, стварэнне гэтай школы адбылося дзякуючы падтрымцы, якую аказаў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка. Былі вызначаны пераможцы і ў іншых намінацыях: «Першая віцэ-міс» — Алеся Пясецкая, «Міс Зачараванне» — Юля Саенка, «Міс Фота» — Вольга Шкода.

Вольга РАМАНЮК.
Фота Віт. АМІНАВА.

БЕЛАРУСЫ ПАКАРАЮЦЬ
АМЕРЫКУ

У свеце беларускай музыкі адбылася даволі значная падзея. У Злучаных Штатах Амерыкі знакамітая музычная фірма «Ellipsis Arts» выпусціла ў свет зборнік трох кампактаў з каларовым буклетам. А назва гэтага праекта — «Unblocked. Музыка Усходняй Еўропы».

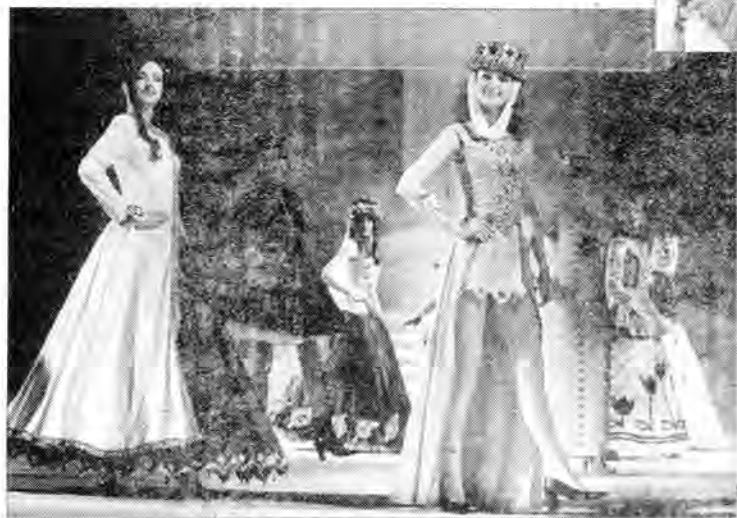
Наша краіна прадстаўлена двума гуртамі — «Унія» і «Ліцвіны». У падборку ўвайшлі такія песні «Ліцвінаў», як «Каліна-маліна над ярам стаяла» запісу 1996 года і «Да было ў Юр'я тры дачушкі» запісу 1993 года. І яшчэ дзве кампазіцыі былі выкананы капэлай «Унія».

На дысках песні 18 краін Усходняй Еўропы. Першы прысвечаны краінам Прыбалтыкі, Беларусі і Украіне. На другім і трэцім дысках — запісы песень Балканскага паўвострава, Грэцыі, Славакіі і г. д.

Фірма выдала таксама кароткі анатацыйны даведнік з каларовымі фотаздымкамі і геаграфічнай картай Усходняй Еўропы.

А нашы гурты застаюцца толькі павіншаваць з нагоды гэтай падзеі. І пажадаць, каб беларускія аматары змаглі набыць такія ж якасныя кампакты з запісамі любімых выканаўцаў.

Юлія ЕЛІСЕЕВА.

«Бальзакаўскія жанчыны» ды прыхільніцы Цівунова

Алег Цівуноў нераўнадушны да жанчын бальзакаўскага ўзросту. Пра іх ён спявае песні, ім прысвячае цэлыя канцэрты. Вось і з жаночым святкам ён павіншаваў адразу многіх — спецыяльным сольным канцэртам, які называўся «Бальзакаўскай жанчыне».

Дарэчы, жанчыны адказваюць спеваку ўзаемнасцю. Прынамсі канцэртная зала «Мінск» была запоўнена публікай цалкам. Жанчыны маладыя і «бальзакаўскія» не скапіліся на кветкі і апладысменты. Дарэчы іх спадарожнікам, па большасці салідным мужчынам нічога не заставалася рабіць, як падтрымліваць адпаведную атмасферу ў зале. Бо Цівуноў прыцягваў увагу не толькі сваім голасам, але і вытанчанымі касцюмамі, якія ён мяняў на працягу канцэрта некалькі разоў.

Гаварыў мала, у асноўным песнямі, не дазвалячы пауз у канцэрце. Можна было падумаць, што спявак некуды вельмі спяшаецца. Напэўна, да любімай жанчыны...

Ларыса ЦІМОШЫК.

Гасцёўня

Аляксандр Разенбаўм дрэнна ставіцца да дармаедскай беднасці і паважліва — да сумленна нажытага багацця

Амаль дваццаць гадоў таму Аляксандр Разенбаўм пакінуў працу рэаніматолага на «хуткай дапамозе» і трывала заняў сваё асобнае месца на эстрадзе. Трэба прызнаць, што тэрмін у два дзесяцігоддзі на сцэне не можа не выклікаць павагі нават і ў не вельмі вялікіх прыхільнікаў песеннай і пазычнай творчасці Аляксандра Разенбаўма, бо сённяшняя эстраднае «зоркі» з'яўляюцца публіцы ў сярэднім толькі чатыры-пяць гадоў.

Прайшоў час, і цяпер 47-гадовы Разенбаўм, які нядаўна аддаў замуж дачку, гаворыць журналістам, што стаў мудрым у сэнсе ўзросту, або сталым, калі казаць больш дакладна і больш сціпла, і ўсё, што звычайна адбываецца з нармальным чалавекам на працягу жыцця, прайшлося зведаць і Аляксандру Якаўлевічу. Яшчэ дзесяць пяць гадоў таму, здавалася прыхільнікам Разенбаўма, змрочныя, цёмныя думкі ахапілі і душу, і творчасць спявака. Пра гэта сведчыла і адпаведная назва тагачаснага альбома — «Мялая шызафрэнія». Але зараз, настойвае Аляксандр Разенбаўм, ён ачуняў, напавіўся і ўжо свабодна распавядае не толькі пра гэту «хваробу», але, між іншым, і пра самы звычайны метад барацьбы з ёй.

— Я — нармальны чалавек і жыў у свеце. Нельга не супярэчаць таму, што ў гэтым свеце адбываецца, нельга не думаць пра гэта і не гаварыць. Проста іншыя людзі абмяркоўваюць гэта паміж сабой, а мне прасцей зрабіць гэта з паперай і музычнымі інструментамі. Калі казаць вобразна, я жыў у гэтай «псіхіятрычнай бальніцы», і на мяне ўплывае яе клімат. Іншая справа, што не так даўно я жыў «на аддзяленні», а зараз перайшоў у «ардынатарскую». Я не ўжываю алкаголю ўжо пяць гадоў, а таму мне зараз лягчэй.

— Медыцынская тэрміналогія заўсёды прысутнічае ў вашай гаворцы. Напэўна, вам усё яшчэ снайца па начах б'е ў халаты?

— Так. І калі б не было ў маім жыцці медыцыны, не было б і песень. Ва ўсякім разе, у параўнанні з сённяшнім узроўнем яны пацягнулі б толькі на пяць-дзiesiąт працэнтаў. Таму што медыцына ўвогуле, ды яшчэ асабліва праца рэаніматолага і асабліва на «хуткай дапамозе», перш за ўсё прадугледжвае веданне

псіхалогіі людзей. Любы доктар — гэта перш за ўсё псіхатэрапеўт, яму трэба перш за ўсё ўстанавіць кантакт з чалавекам, а потым лячыць. Тое ж самае і для акцёра і спявака.

Але ўсё ж такі параўнаць музыку і медыцыну немагчыма. Паверце, што выратаванне ад смерці хваля б аднаго чалавека можна параўнаць толькі з канцэртам для 200 мільёнаў чалавек на планеце нахштальт Марса...

— Але ў рэшце рэшт вы аддалі перавагу музыцы перад працай рэаніматолага?

— Я быў добрым доктарам, але нельга мець дзве прафесійныя справы. Фізікі-лірыкі загубілі краіну. Праўда, яны добра ўпісваліся ў 60-я гады: сядзелі ў лабараторыях і спявалі на паляне. Але ад гэтага роўна пакутавалі і лабараторыі, і эстрада, бо ў абодвух месцах не было прафесіяналаў.

Я вельмі ўдзячны лёсу, што ў маім жыцці была медыцына, ды яна і зараз ёсць, бо ў маёй сям'і сем практыкуючых урачоў. І дыплом мой таксама не стра-

ціў сваёй вартасці, я на гэты конт пытаўся ў юрыстаў. Так што, калі што здарыцца — на «хуткую дапамогу» мяне заўсёды возьмуць!

— Ці змяняліся з цягам часу вашы адносіны да свайго публікі?

— Ні ў якім разе. Ведаеце, зараз ёсць вялізная колькасць людзей, якія выходзяць на сцэну і «дораць людзям сваё мастацтва». Дык вось, не трэба нікому нічога дарыць, бо людзі яго набываюць за грошы! Трэба аддаваць сваё мастацтва з павагай да публікі. Я заўсёды памятаю, што акцёр жыве для людзей і за кошт людзей — як маральна, так і матэрыяльна. Таму і стаўлюся да іх належным чынам.

— Вам ніколі не здавалася, што вы часам ператвараецеся ва ўладара дум людзей?

— Я нават думаю пра гэта не жадаю. Я ведаю, што мяне слухаюць многія і многія людзі. Не буду казаць пра лічбы. Я толькі імкнуся працаваць дзеля таго, каб не падвесці, не пад-

мануць чаканні людзей, якія спадзяюцца на мяне і разлічваюць на нейкі ўзровень.

— Ваенныя песні Разенбаўма кранаюць за душу любімага чалавека. Вы спявалі калісьці ў Афганістане, не так даўно ездзілі ў Таджыкістан. Чым тлумачыцца тое асобнае месца, якое займае ваенная тэматыка ў вашай творчасці?

— Я — дзіця свайго часу і свайго краіны. У гэтым ёсць, канешне, і адмоўныя бакі, якія хачэцца б разам з грамадствам вынішчаць. Але абсалютна адназначна становіцца заключаецца ў тым, што я — патрыёт сваёй радзімы. А ваенная тэма ўсмактаная з малаком маці. Мы выраслі ў вялізным патоку інфармацыі пра вайну. У рэшце рэшт, у свой час я быў старшынёй раённага штаба чырвоных следарыяў. Мой бацька прайшоў усю вайну. Да нас заўсёды прыходзілі мужыкі, бацькавы сябры-франтавікі. Таму мяне ваенная тэма хвалюе з дзяцінства.

— Што для вас азначае слова «мужнасць»?

— Мужнасць — гэта здольнасць ніколі не адмаўляцца ад сваіх прынцыпаў. Я не кажу пра фізічную, карцінную мужнасць: напрыклад, ён абараніў сваю дзяўчыну ад пяцёрных хуліганаў... Такой гераічнай мужнасцю валодаюць не ўсе. А вось не адмаўляцца ад сваіх прынцыпаў — гэта самая, калі можна так сказаць, мужная мужнасць.

— У канцэртах, якія прайшлі на гэтым тыдні ў Беларусі, вы прысвячалі песню «Камікадзе» свайму мужу — сябру Леаніду Філатаву...

— Так, мы з Леанідам гадаваліся на адной «градцы» нашага часу. Ён — мой сябар. І, шчыра кажучы, у мяне сяброў — пальцаў на адной руцэ будзе больш. Мы можам не тэлефанаваць адзін аднаму, не бачыць

і не пісаць лісты. Але мы дакладна ведаем, што мы адзін у аднаго ёсць. Спраўднае сяброўства для мяне — не дастаць чалавеку лекі з Аўстраліі, калі ён захварэў. Гэта зробіць кожны прыстойны чалавек, калі ў яго ёсць такая магчымасць. Сяброўства — гэта нашмат вышэй, гэта веданне, што гэты чалавек ёсць у цябе, а ты — у яго.

— А ці ёсць у вас ворагі?

— Зразумела, ёсць. Але я дажыў да таго моманту, калі я дазваляю сабе мець зносіны толькі з тымі людзьмі, якія мяне любяць. Я не прашу, каб мяне ўсе любілі. Гэта нармальна, калі я камусьці не падабаюся. Калі ласка, але я праходжу міма такіх людзей, мне яны нецікавыя, як і я ім, зрэшты. І я цудоўна сябе адчуваю...

— Як вы ставіцеся да сучаснай эстрады і папулярнай музыкі?

— Сябры мне ўжо забараняюць гутарыць пра сучасную эстраду. Кажуць, што ў такі момант я падобны на параноіка з сіндромам навазлівлага стану. І я з ім згодны. Што пра яе казаць? Эстрада грашавітая, вось і ўсё. Грошы — добрая рэч, але толькі тады, калі яны з'яўляюцца сродкам для дасягнення мэты, а не мэтай. Гэта жажліва, калі ўсё робіцца толькі ў імя грошай, дзе б гэта ні было...

— А як вы самі ставіцеся да багацця?

— Вельмі паважліва. Калі багацце сумленна нажатае і дазваляе жыць добра і іншым людзям. Я дрэнна стаўлюся да дармаедскай беднасці, чым пакутуе палова насельніцтва нашай краіны. Дзевяць дзён святаў, потым яшчэ дзевяць... і потым крычаць, што мы хочам адпачываць на Гаваях. Працаваць трэба, родныя! Нічога не рабіць і жыць добра —

так не бывае. Я люблю нармальных замужніх людзей і імкнуся дапамагаць нармальным бедным, якія працуюць, а не крычаць на мітынгх пра сваю беднасць.

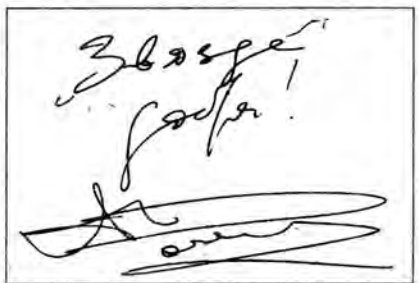
— Вы заўсёды казалі, што вельмі любіце Ленінград, а як вы зараз адносіцеся да Санкт-Пецярбурга?

— Я вельмі рады, што майму гораду вярнулі першапачатковае і правільнае імя, але я — ленынградзец. І гэта не эпітаж. Я сустракаў некалькіх бабуль за мяжой, якія з'яўляюцца сапраўднымі Санкт-Пецярбургжамі. І мае ўнукі будуць імі. Але я, паўтараю, — ленынградзец. І мне абсалютна нецікава, чыё імя было пакладзена ў аснову назвы «Ленінград», я ніколі не меў на ўвазе Уладзіміра Ільіча. Ведаеце, маю жонку зваць Аленай, можна лічыць, што гэта яе імям быў названы мой горад.

— І на сцэне, і ў жыцці вы робіце ўражанне абсалютна моцнага духам чалавека. А ці ёсць у вас, нарэшце, нейкая слабасць?

— Канешне, ёсць. У мяне была адна вялікая слабасць, я быў запальчывым і нястрыманым, і гэта мяне вельмі засмучала. Але калі я «завязаў» з Бахусам, усё стала на свае месцы. Зараз трэба непараўнальна больш, каб выбіць мяне з сядла. Адзінае, што мяне выводзіць з сябе заўсёды, дык гэта толькі хамства і жлобства.

Ілона ІВАНОВА.
Фота Аляксандра ЛІЦІНА.

Отчет о прибылях и убытках на 1997 г.
ЗАСО «Асколада», г. Минск, пр-т Ф. Скорины, 115
млн. руб.

Прибыль		Убытки (расходы)	
1. Страховые взносы по прямому страхованию	482,3	1. Выплаты страхового возмещения и страховых сумм	221,5
2. Средства, привлекаемые из резервов по накопительным и рисковому видам страхования	-	2. Расходы на ведение дела	337,6
3. Страховые взносы, полученные от перестраховочных операций	-	3. Отчисления в резервы по накопительным и рисковому видам страхования	-
4. Прочие доходы от страховой деятельности	-	4. Уплаченные страховые взносы по рискам, переданным в перестрахование	-
5. Доходы от внебюджетных операций	506,7	5. Отчисления в фонд предупредительных мероприятий	-
ИТОГО ДОХОДОВ	989,0	6. Прочие расходы	99,3
6. Убытки	-	ИТОГО РАСХОДОВ	330,6
Всего	989,0	7. Прибыль	330,6
		Всего	989,0

Годовой баланс за 1997 г.
ЗАСО «Асколада», г. Минск, пр-т Скорины, 115
млн. руб.

Актив		Пассив	
1. Расчетный счет	294,7	1. Уставный капитал	10,0
2. Валютный счет	-	2. Резерв по имущественному страхованию	-
3. Счета в банке по средствам резервов платежей	1671,0	3. Резерв по страхованию жизни, пенсий и медицинскому страхованию	-
4. Касса	-	4. Фонды и резервы специального назначения	124,1
5. Основные средства и другие долгосрочные активы	7,9	5. Средства в расчетах	121,2
6. Дебиторы	7,1	6. Прочие пассивы	57,3
7. Прочие активы	3,3	Баланс	1984,0
Баланс	1984,0		

Достоверность баланса подтверждена независимой аудиторской фирмой ООО «Аудиториз» (лицензия № 80 от 7.07.94г.).

Отчет о прибылях и убытках на 1997 г.
Акционерное страховое общество «Белорусский народный страховой пенсионный фонд»
г. Минск, ул. В. Хоружей, 29, комн. 53

ПРИБЫЛЬ	млн. руб.	УБЫТКИ	млн. руб.
1. Страховые взносы по прямому страхованию	2136,0	1. Выплаты страхового возмещения и страховых сумм	374,9
2. Средства, привлекаемые из резервов по накопительным и рисковому видам страхования	-	2. Расходы на ведение дела	782,2
3. Страховые взносы, полученные от перестраховочных операций	-	3. Отчисления в резервы по накопительным и рисковому видам страхования	1333,9
4. Прочие доходы от страховой деятельности	-	4. Уплаченные страховые взносы по рискам, переданным в перестрахование	-
5. Доходы от внебюджетных операций	688,4	5. Отчисления в фонд предупредительных мероприятий	-
ИТОГО ДОХОДОВ	2824,4	6. Прочие расходы	43,6
6. Убытки	-	ИТОГО РАСХОДОВ	2534,6
ВСЕГО	2824,4	7. Прибыль	289,8
		ВСЕГО	2824,4

Годовой баланс за 1997 г.
Акционерное страховое общество «Белорусский народный страховой пенсионный фонд»
г. Минск, ул. В. Хоружей, 29, комн. 53

АКТИВ	млн. руб.	ПАССИВ	млн. руб.
1. Расчетный счет	1598,7	1. Уставный фонд	22,2
2. Валютный счет	-	2. Резерв по имущественному страхованию от несчастных случаев	-
3. Счета в банке по средствам резервов платежей	-	3. Резерв по страхованию жизни, пенсий и медицинскому страхованию	2247,0
4. Касса	-	4. Фонды и резервы специального назначения	36,8
5. Основные средства и краткосрочные финансовые вложения	734,7	5. Средства в расчетах	26,4
6. Дебиторы	21,2	6. Прочие пассивы	39,7
7. Прочие активы	17,5	Баланс	2372,1
Баланс	2372,1		

Достоверность баланса подтверждена независимым аудитором Юркевичем И. П. (лицензия № 86 от 10.03.93 г.)

Открытое акционерное общество «РИП-АЧФА» г. Минск, Партизанский просп., 146А
Годовой отчет эмитента за 1997 год

Наименование показателя	Номер строки	Единица измерения	За отчетный год	За предыдущий год
Долгосрочные активы	01	млн. руб.	4962	3451
Текущие активы	02	млн. руб.	11215	21011
Выручка от реализации продукции (товаров, работ, услуг)	03	млн. руб.	32323	3786
Затраты на производство и сбыт реализованной продукции (товаров, работ, услуг)	04	млн. руб.	20896	2937
Балансовая прибыль	05	млн. руб.	8240	849
Убыток	06	млн. руб.	-	-
Налоги и другие платежи из прибыли	07	млн. руб.	6372	681
Налоги и отчисления во внебюджетные фонды, включаемые в затраты	08	млн. руб.	1044	-
Чистая прибыль	09	млн. руб.	-	168
Сумма чистой прибыли, направленной на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	10	млн. руб.	914	-
Дивиденды на одну акцию, выплаченные в отчетном году	11	тыс. руб.	183	-
Дивиденды на одну акцию, выплаченные в отчетном году за предыдущие периоды	12	тыс. руб.	33	-
Дебиторская задолженность	13	млн. руб.	4589	4935
Кредиторская задолженность	14	млн. руб.	1112	1928

Открытое акционерное страховое общество «РИП-АЧСК» г. Минск, просп. Партизанский, 146А
Годовой отчет эмитента за 1997 год

Наименование показателя	Номер строки	Единица измерения	За отчетный год	За предыдущий год
Долгосрочные активы	01	млн. руб.	1395,9	2181,4
Текущие активы	02	млн. руб.	15103,8	6750,1
Выручка от реализации продукции (товаров, работ, услуг), в т. ч. внебюджет. 3055,9	03	млн. руб.	20972,4	8683,2
Затраты на производство и сбыт реализованной продукции (товаров, работ, услуг), в т. ч. внебюджет. 22,8	04	млн. руб.	18771,0	8194,5
Балансовая прибыль	05	млн. руб.	2201,4	488,7
Убыток	06	млн. руб.	-	-
Налоги и другие платежи из прибыли	07	млн. руб.	1482,8	21,9
Налоги и отчисления во внебюджетные фонды, включаемые в затраты	08	млн. руб.	115,9	35,6
Чистая прибыль	09	млн. руб.	718,6	466,8
Сумма чистой прибыли, направленной на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	10	млн. руб.	121,8	-
Дивиденды на одну акцию, выплаченные в отчетном году	11	тыс. руб.	37	-
Дивиденды на одну акцию, выплаченные в отчетном году за предыдущие периоды	12	тыс. руб.	37	-
Дебиторская задолженность	13	млн. руб.	5,8	19,7
Кредиторская задолженность	14	млн. руб.	97,8	90,9

ОАО «Лакокраска» (г. Лида) сообщает о проведении годового собрания акционеров, которое состоится 23 апреля 1998 г. в 14 часов.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Отчет дирекции по итогам работы за 1997 год и задачи на 1998 г. Распределение чистой прибыли.
2. Отчет правления.
3. Отчет ревизионной комиссии.
4. Об условиях материального вознаграждения членов правления и ревизионной комиссии.
5. О внесении изменений в Устав общества.
6. Выборы членов правления и ревизионной комиссии.

Справки по тел. 2-77-27.

Минскгоримущество
на конкурсной основе производит продажу:

ГП универсам "Алтайский", ул. Алтайская, 66А.
Общая пл-дь 1091,52 кв. м. Начальная цена 853 млн. руб.,
кредиторская задолженность 2201 млн. руб.
Срок аренды помещения 15 лет.
Незавершенного стро-тва - здание телятника в д. Глебовичи
Минского района. Общая площадь 1638 кв. м.
Начальная цена 1270 млн. руб.

Конкурс состоится **31 марта 1998 г. в 11.00**
по адресу: **Минск, пр. Ф. Скорины, 8, комн. 225**
Заявки принимаются по **30.03.98 г.** включительно (кроме выходных)
с **9.00 до 18.00** по вышеуказанному адресу. Здесь можно получить
условия продажи. Справки по тел.: **(017) 220-66-24.**

ЗАО «Белтехинвест»
ликвидируется.
Претензии принимаются в течение 2-х месяцев.
Т. 259-60-05.

Згубленные сшитки, адрыйныя талоны, закупачныя акты, ксеракопію пасведчанне № 8789 на імя ПП Рыжыкава Міхаіла Яўгенавіча лічыць несапраўднымі.

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

Авенаў і Пьвоў чакае павышэнне ў кар'еры, а Рак атрымае выгадную прапанову

КАЗЯРОГ уступіць у паласу небывалай актыўнасці. Многае, што ўдасца здзейсніць на гэтым тыдні, акажа ўплыў на вашу будучыню. Збудзецца тое, аб чым вы даўно марылі. Магчыма, гэта будзе падпісанне дэлавога кантракта, які прынясе вялікую выгаду. Або бесклапотнае падарожжа, у час якога можна траціць грошы і проста радавацца жыццю.

ВАДАЛЕЙ даб'ецца вырашэння на сваю карысць спрэчкі, звязанай з работай або прафесіяй. Гэта дасць вам магчымасць адразу ж вырашыць наспелыя фінансавыя праблемы. Планеты рэкамендуюць часцей раіцца з роднымі або любімым чалавекам, бо толькі яны могуць дапамагчы ў гэты цяжкі для вас час.

РЫБЫ атрымаюць сюрпрыз у выглядзе нечаканай прэміі, новай крыніцы даходаў або дывідэндаў ад удалай здзелкі. Планеты асабліва спрыяюць пошукам духоўнага, узвышанага і прыгожага. Тыдзень абяцае быць надзвычай паспяховым для тых, хто пастаянна сярод людзей. Вы будзеце ў цэнтры ўсёагульнай увагі і набудзеце папулярнасць.

АВЕНЫ прымуць важнае рашэнне, якое датычыцца кар'еры і работы. Гэтаму будучы спрыяць розныя абставіны, якія паслужаць расшырэнню бізнесу, адкрыццю новага офіса або аддзялення вашай кампаніі. Тыя, хто працуе на дзяржаўных прадпрыемствах, атрымае прыбыўку да зарплат.

ЦЯЛЫЦЫ прадоўжаць расшырэнне ўласнага бізнесу. Тыя, хто знаходзіцца ў пошуку чагосьці новага адкрыюць нязведанае і пачнуць дзейнасць у раней незнаёмай сферы. Самы час для расшырэння дзелавых кантактаў і пошуку новых партнёраў. Тыя, хто імкнецца ў палітыку, адкрыюць даверы і знойдуць сябе ў гэтай галіне. Сямейныя праблемы лепш за ўсё вырашыць на хатняй нарадзе з удзелам усіх сваякоў.

БЛІЗНЯТАМ прыйдзеца добра папрацаваць, каб выканаць важнае даручэнне начальства. Яно застанеца не ва ўсім задаволеным і, магчыма, пакрытыкуе вас за дапушчаныя памылкі. Планеты раяць не хвалявацца і не думаць аб ухадзе з работы. Усё хутка ўладзіцца.

РАК з галавой акунецца ў работу. Выкананне адказнага праекта пратрымае вас у напружанні ўвесь тыдзень. Узагагоджаннем паслужыць грашовы перавод. Тым, хто знаходзіцца ў пошуку работы, паступіць заманлівая прапанова накіонт службы ў прэстыжнай кампаніі. Планеты раяць не раздумваць і гаджацца. У тых, хто займае высокае становішча на службе, з'явіцца магчымасць перамясціцца на вельмі высокую прыступку службовай лесвіцы.

ЛЬВЫ атрымаюць ад кіраўніцтва дадатковыя прывілеі, пойдучы наперад у кар'еры і арандуяць нерухомасть. Некастрых чакае змена работы. Але дзейнічаць з розумам і не давайце завалодаць сабой цяжэ да перамены месцаў. У іншым выпадку рызыкуеце на доўгі час апынуцца ў кліентах біржы працы. У сямейным жыцці ўсё будзе на рэдкасць гладка.

ДЗЕВА даб'ецца поспеху ў гандлёвай дзейнасці. Аперацыі з купляй-продажам абяцуюць буйны даход. Праўда, у адносінах з калегамі па бізнесу наступіць пахаладанне. Да фінала падыздзе маёмасная цяганіна або судовы разбор. Навукоўцы і студэнты адправяцца на вучобу за мяжу.

ШАЛІ могуць змяніць месца работы і атрымаць у выніку шмат пераваг. Камерсанты выявяць новы рынак для неабмежаванага збыту тавараў. Паспех чакае п'янераў малага бізнесу і ўсіх, хто шукае новыя сферы дзейнасці. Добрыя дывідэнды прынесуць капіталаўкладанні ў нерухомаць і рызыкоўныя аперачыі на біржы. У адносінах з любімым чалавекам не пазбегнуць праблем, якія ўзнікнуць па вашай віне.

СКАРПІЕНЫ павінны пазбавіцца залежнасці ад іншых, стаць поўнаасцю свабоднымі ў сваіх учынках і рашэннях. Паспех чакае асоб творчых прафесій. А маладым трэба адмовіцца ад бясплэнных мараў і зрабіць першыя самастойныя крокі ў жыцці. Яны могуць аказаць уплыў на ўсю будучую кар'еру. Па шляху з'явіцца рамантычнае захапленне, якое акажацца, на жаль, кароткім і расчаруе вас.

СТРАЛЫЦЫ будуць заняты перабудовай свайго бізнесу. Многае паспее зрабіць, але яшчэ больш трэба ажыццявіць у будучым. Планеты гарантуюць падпісанне важнага кантракта з дзяржаўнай арганізацыяй або атрыманне высокай службовай пасады. Будзеце ўдзячныя ўласным дзелавым якасцям і дапамозе сяброў.

Леанід КОТАЎ, кар. ІТАР-ТАСС.
Дэлі.

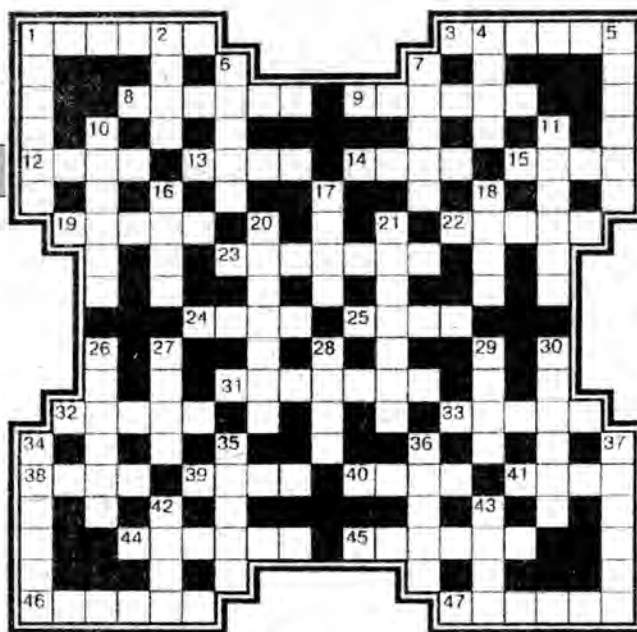
Суботнім вечарам

Крыжаванка

Па гарызанталі: 1. Вуснае або пісьмовае паведамленне аб выкананні загаду. 3. Самае вялікае возера ў Сібіры. 8. Каманда карабля, самалёта або танка. 9. Пераходная ўзнагарода за поспех у спортыўным. 12. Перагода. 13. Узнагарода пераможцы. 14. Вялікі пакой у кватэры. 15. Вартасць у грашовым вымярэнні. 19. Каштоўны камень. 22. Свойская жывёла. 23. Дакумент аб заканчэнні навукаў устаноў. 24. Народны паэт Беларусі. 25. Аўтар апавесці «Палескія рабінзаны». 31. Толькі што надоенае малако. 32. Вялікая балотная птушка. 33. Расліна, якую звычайна вырошчваюць дзеля ўгнаення глебы. 38. Пустазелле. 39. Жывёла атрада грызуноў. 40. Прыток ракі Прыпяць. 41. Фантазія, летуценне. 44. Старажытны горад на поўначы Беларусі. 45. Асобны выладак, здарэнне. 46. Сельскагаспадарчая машына. 47. Зімуючая птушка атрада вераб'іных.

Па вертыкалі: 1. Грашовая адзінка на Беларусі, у Расіі. 2. Верхняя канечнасць чалавека. 4. Час прыёму ежы. 5. Сталіца астраўной дзяржавы ў Еўропе. 6. Буйны музычна-драматычны твор. 7. Насякомае. 10. Майстар па дрэву. 11. Горная сістэма на мяжы Еўропы і Азіі. 16. Вялікі сад з дрэвамі і кветкамі. 17. Установа, пакой, дзе захоўваюцца і выдаюцца грошы. 18. Від спартыўнага адзінаборства. 20. Буйны прыпынак на чыгунцы і іншых шляхах зносінаў. 21. Лакаматыв. 26. Агародная расліна. 27. Спецыяліст, які ахоўвае дзікіх жывёл. 28. Гарачы напой. 29. Геаметрычная выпуклая фігура. 30. Раённы цэнтр у Магілёўскай вобласці. 34. Сельскагаспадарчае прадпрыемства. 35. Памяшканне для стаянкі і рамонту аўтамабільнай тэхнікі. 36. Заклучная частка дыстанцыі. 37. Асабістая агнястрэльная зброя. 42. Драпежнік. 43. Сігнальны музычны інструмент.

Складла Аліна ПЯТРЭНКА.
г. Мінск.

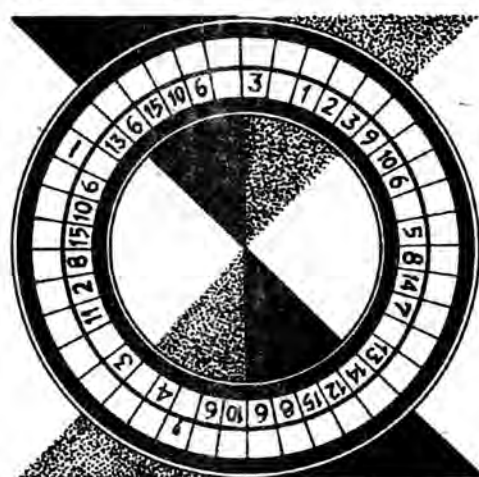
Праверце, калі ласка, адказы

Крыжаванка (7 сакавіка).

Па гарызанталі: 1. Купала. 3. Фаза. 6. Занатоўка. 9. Урад. 11. Талака. 16. Ар. 17. Спартакіяда. 18. Тля. 19. Лакалізацыя. 20. Ом. 25. Апал. 26. Адвал. 27. Фінал. 28. Закон. 29. Метан. 30. Град. 36. «Нарач». 37. Кажан. 38. Бульдог. 39. Араты. 40. Краса. 47. Клешчына. 48. Анчар. 49. Год. 50. Арэса. 51. Панарама. 56. Ліст. 57. Спёка. 58. Змова. 59. Русак. 60. Адэса. 61. Свет. 67. Аванс. 68. Слова. 69. Старана. 70. Бахча. 71. Груша. 78. Лі. 79. Брыль. 80. «Антон». 81. Язь. 82. Аркан. 83. Ванна. 84. Ту. 91. Ракасоўскі. 92. Візіт. 93. Стапа. 94. Перавыбары. 98. Ез. 99. Калій. 100. Балет. 101. Міг. 102. Світа. 103. Пілот. 104. «Ра». 111. Тарыч. 112. Пікет. 113. Наганаў. 114. Апока. 115. Скіба. 122. Рэал. 123. Вілія. 124. Ханок. 125. Акула. 126. Рынак. 127. Тэма. 133. Смаленск. 134. Парус. 135. Тын. 136. Амёба. 137. Чарапіца. 142. Агата. 143. Метад. 144. Меламан. 145. Палац. 146. Краты. 153. Рыса. 154. Талаш. 155. Затвор. 156. Золак. 157. Молат. 158. Орша. 164. Як. 165. Галасаванне. 166. Від. 167. Кавалёўская. 168. По. 169. Аманал. 170. Лазо. 171. Рамантыка. 172. Ядро. 173. Броўка.

Па вертыкалі: 1. Клапан. 2. Лапа. 4. Абаранак. 5. Азія. 6. Заднік. 7. Толь. 8. Аканом. 9. Урал. 10. Аліменты. 12. Арыя. 13. Армада. 14. Крэда. 15. Тамат. 21. Каралеўства. 22. Батут. 23. «Парог». 24. Прастакваша. 31. Парча. 32. Багна. 33. Львоў. 34. Крысо. 35. Арган. 41. Скала. 42. Анапа. 43. Басма. 44. Орган. 45. Такса. 46. Варта. 52. Шкала. 53. Свята. 54. Турнэ. 55. Удача. 62. Інкрустацыя. 63. Звяно. 64. Проза. 65. Таран. 66. Аранжыроўка. 72. Кларнет. 73. Плаўнік. 74. Вокісел. 75. Крапіва. 76. Карабін. 77. Будынак. 85. «Ака». 86. Ікс. 87. Мір. 88. Отс. 89. Леў. 90. Газ. 95. Савет. 96. Кітай. 97. Ступа. 105. Паралангіст. 106. Місія. 107. Галоп. 108. Тарка. 109. Актыў. 110. Абрэвіятура. 116. Траса. 117. Гірса. 118. Дашук. 119. Племя. 120. Тарас. 121. Банан. 128. Лепта. 129. Палас. 130. Рысак. 131. Абзац. 132. Сайра. 138. Метафара. 139. Бекон. 140. Балон. 141. Барометр. 147. Правая. 148. Гапак. 149. Каўнер. 150. Навала. 151. Таксі. 152. Калона. 159. Мара. 160. Пано. 161. Гімн. 162. Палля. 163. Кадр.

Крыптаграма

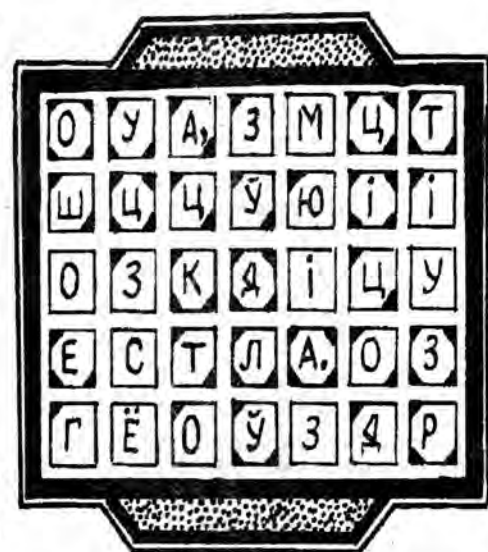
Карыстаючыся ключавымі словамі, прачытайце ў клетках па акружнасці малюнка вядомую слухную прымаўку.

а) 1-2-3-4 — у грэчаскай міфалогіі: адна з дзевац багінь, заступніца навук і мастацтваў; б) 5-6-7-4 — пагрэшнасць, памылка, промах; в) 8-9-10-4 — садраная з маладой ліпы кара з лубам; г) 11-12-6-13-14-15 — дзяржава ў Заходняй Афрыцы.

Лагойскі раён.

Складу Мікола ВОРЧЫК.

Галаваломка

На малюнку зашыфравана вядомая прыказка. Калі ўважліва ўгледзецца ў малюнак, то можна адшукаць адпаведны ключыч, які дапаможа расшыфраваць гэтую прыказку.

Клецкі раён.

Уладзімір АБАБУРКА.

Перапіска з чытачамі

На кожнае заданне «Суботніх вечароў» рэдакцыя «Звязды» атрымлівае ад чытачоў мноства адказаў на гэтыя заданні, хоць мы аб гэтым і не просім. Вядома ж, аўтару кожнага такога пісьма хочацца ўпэўніцца ў тым, што ён правільна расшыфрывае крыжаванку, крыптаграму, галаваломку або іншае заданне.

Мы па традыцыі змяшчаем звычайна прозвішчы найбольш актыўных чытачоў або тых, хто разней за іншых даслаў свае адказы.

Мусім адзначыць, што актыўнічаюць у гэтым сэнсе ў апошні час Ніна Серакова і Іосіф Чыж з Сенненскага раёна, Іван Агжрэвіч са Стоўбцаў, Валерыя Шундрык з Дзяржавы, Вольга Лявончык з Мінска, Канстанцін Піліпенка з Рагачоўскага раёна і многія многія іншыя.

Пісем з адказамі мы атрымліваем літаральна дзесяткамі і, вядома ж, пералічыць усіх іх аўтараў мы проста не можам, улічваючы дэфіцыт газетнай плошчы. Мы шчыра дзякуем усім чытачам за адказы, за крытыку, якая час ад часу трапляецца ў пісьмах, за пажаданні, якія мы звычайна стараемся ўлічыць у наступных «Суботніх вечарах».

Афіша выхадніх

Мэатры

Нацыянальны акадэмічны тэатр оперы і балета 21 сакавіка прапануе «Травіату» Дж. Вердзі. Пачатак у 11.30, 19.00. У тэатры Я. Купалы 22 сакавіка (нядзеля) глядзіце «Лэдзі Нямінская». Пачатак у 19.00. Тэатр музыкамеды прадставіць спектакль Ф. Легара «Вясёлая ўдава». Тэатр «Хрыстафор» у суботу, 21 сакавіка, прапануе спектакль «Добра сядзім». Пачатак у 18.00. Тэатр лялек у нядзелью прапануе сваім глядачам пастановку «Гісторыя снежнай каралевы» (расказаная ёй самой). Пачатак у 10.30 і 13.00. 21 сакавіка ў к/з «Мінск» выступіць Генадзь Хазанаў са сваёй новай юбілейнай праграмай «Юбілей».

Віншаванні

Сардэчна віншую з 40-годдзем зяця **Анатолія Алегавіча ГЛАЗАВА** з в. Каралёва. Жадаем моцнага здароўя, шчасця, поспехаў у працы.

Голубы з в. Волма.

Сардэчна віншую з юбілеем **Валянціну Пятроўну ГРАМОВІЧ** са Жлобна. Зычым здароўя, даўгалецця, сямейнага дабрабыту.

Родныя.

Віншую дарагога зяця **Юру Судніка** і любяга ўнучка **Артура** з днём нараджэння. Жадаю здароўя, шчасця, радасці.

Цешча, бабуля, г. Глыбокае.

Віншую дарагіх бацькоў **Яніну Феліксаўну і Арсенція Іванавіча ВАЛАТКОВІЧАЎ** з в. Дубнякі Калінкавіцкага раёна з залатым вяселлем. Жадаем моцнага здароўя, радасці і доўгага шчаслівага жыцця.

Дачка Ніна, зяць Валерыя, унукі.

Шчырыя пажаданні здароўя, радасці, дабрабыту, ладу ў сям'і **Зой Канстанцінаўне РАДЗЕВІЧ** з нагоды дня нараджэння.

Родныя з г. Стоўбы.

Віктару Міхайлавічу ДЫДЫЧКУ з в. Падбор'е Навагрудскага раёна ў дзень 30-годдзя.

Жадаю здароўя, удачы, цяпла, каб беды-нягоды згарэлі дала, каб жыццё не тужыла да ста год давялося, каб збылося ўсё, што яшчэ не збылося.

Родныя.

Віншую **Сняжану НІКІПАРЧЫК** з в. Вензавец з днём нараджэння. Жадаем шчасця, здароўя, дабрабыту і добрага настрою.

Сям'я Мацкевічаў.

Родныя сардэчна віншуюць з 20-годдзем **Анжэліку Аляксееўну ШУМІГАЙ**. Жадаем здароўя, шчасця, дабрабыту.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:
Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ.

Рэдакцыйная калегія: У. АНДРІЕВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), І. БАРАНОВСкі, У. ГОЙТАН, Л. ЛАХМАНЕНКА, М. МІХАЕВІЧ (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. МЯСНІКОЎ, П. РЫЖАНКОВА (намеснік галоўнага рэдактара), С. ШАЦОЎ.

Рэгістрацыйны нумар 1.

НАШ АДРАС: 220013, г. Мінск, вуліца Б. Хмяльніцкага, 10-а, рэдакцыя газеты «Звязда».
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 68-29-19; намеснікаў галоўнага рэдактара — 32-44-12, 32-14-25, 32-35-05; аддзелаў: інфармацыйна-аналітычнага — 32-38-02, 68-28-14, 68-29-68, эканамікі — 32-31-21, 68-29-68, палітыкі — 68-28-69, 68-27-57, 68-28-64, культуры — 68-29-42, 68-28-27, пісьмаў — 68-27-47, маралі і права — 68-28-51, міжнацыянальных адносін — 68-27-40, 68-28-69, журналісцкіх расследаванняў — 68-28-38, 68-28-72, знешнеэканамічнай дзейнасці — 68-29-44; аглядальнікаў на праблемы: навукі і адукацыі — 68-28-31, экалагіі і ліквідавання выніку Чарнобыля — 68-28-36; уласных карэспандэнтаў: у Гродне — 33-25-29, Гомелі — 53-13-92, Баранавічах — 7-26-02, Мазілёве — 31-13-75, Пастаяках — 26-562; бухгалтэрыі — 32-22-03; даведкі на рэкламе і аб'явах — 32-04-52, 32-31-98.
ФАКС: 68-27-79. E-mail: daily@zvyazda.belpak.minsk.by

Post Factum

Гэты дзень у гісторыі

- 21 сакавіка 1685 года нарадзіўся славуты нямецкі кампазітар і арганіст **Іаган Себастыян Бах**.
- У гэты дзень у 1751 годзе з'явіўся на свет вядомы амерыканскі палітычны дзеяч **Джэймс Мэдзісан**, 4-ты прэзідэнт ЗША.
- У гэты дзень у 1825 годзе нарадзіўся **Аляксандр Фёдаравіч Мажайскі**, рускі вынаходнік у галіне наветраплавання. У 1881 годзе атрымаў прывілею на сканструяваны ім першы «наветраплавальны снарад» (самалёт).
- 21 сакавіка 1839 года нарадзіўся **Майстэр Пятровіч Мусаргскі**, рускі кампазітар, стваральнік манументальнай музычнай драмы «Барыс Гадуюн», оперы «Хаваншчына», іншых твораў.
- 21 сакавіка 1840 года нарадзіўся **Францішак Багушэвіч**, беларускі паэт, пачынальнік крытычнага рэалізму ў беларускай літаратуры.
- У гэты дзень у 1883 годзе з'явіўся на свет **Уладзімір Антонаў-Аўсееў**, савецкі дзяржаўны дзеяч, кіраўнік штурму Зімянага палаца. Партыйная клічка «Штык». Пазней ён сапраўды прыраўнаваў да штыка піро — узначаліў Палітупраўленне РВС СССР.
- У гэты дзень, 21 сакавіка, нарадзілася цэлая плеяда славуных спевакоў і музыкантаў: **Аляксандр Вяцінскі** (1889 г.), **Леанід Уіцэў** (1895 г.), **Вадзім Козін**, **Георг Отс** (1920).
- 21 сакавіка 1921 года быў падпісаны **дэкрэт ВЦВК «Аб замене харчазвёраў натуральным падаптам»**. Закончыўся «ваенны камунізм», пачалася эпоха НЭПа.

Неверагодна

Жыхарка Стаўрапалі Алена Вішнявецкая вядомая сярод землякоў тым, што можа на памяці ў поўным аб'ёме аднавіць на паперы раманы Дзюма «Графіня дэ Мансэр».

Нядаўна Алена вырашыла раскрыць сакрэт сваёй фенаменальнай памяці: яе неверагодная здольнасць тлумачыцца тым, што да сваіх дваццаці чатырох гадоў яна сто дванаццаць разоў (!) перачытала гэту кнігу. Калі ўражаныя бібліяфілы спыталі Вішнявецкую, ці не надакучыла ёй, дзяўчына, сціпла апусціўшы вочы, сказала: «Падабаецца».

Цікава

Члены брытанскага парламента патрабуюць ад стваральніка легендарнага фільма «Тытанік» прабачэння за «недакладнасць», якая, на іх думку, дапушчана ў карціне.

У рэзюльцы, прынятай у канцы лютага па ініцыятыве Шатландскай народнай партыі, сцвярджаецца, што першы памочнік капітана «Тытаніка» **Уільям МакМастэр Мэрдак** паказаны ў стужцы базіліўцам, у той час як на самай справе ён паводзіў сябе «па-геройску, дапамагаючы пасажырам у час крушэння карабля». Рэзюльцыя ўтрымлівае заклік да рэжысёра **Джэймса Кэмерона** і кампаніі «XX Стагоддзе Фокс» папрасіць прабачэння ў сям'і Мэрдака і жыхароў яго роднага горада ў Шатландыі, дзе марак «па праву лічыцца героем».

І так бывае

Вадзіцелю аўтамабіля «Опель-Аскона», які прызджаў па вуліцы Палтаўскай у Кіраваградзе, не было ніякай справы да вежавыя крана, які стаяў ля дарогі. А будаўнікам, якія вырашылі яго дэманіраваць, не было ніякай справы да «Опеля».

Тым не менш, калі іншамарка праязджала міма шматтоннай жалезнай махіны, страла крана раптам адарвалася і... перасекла аўтамабіль папалам. Удар трапіў дакладна пасярэдзіне кабіны і аддзяліў пярэдняю частку салона ад задніх сядзенняў. Вадзіцель, які цудам уцалеў, толькі здзіўляўся, куды дзелася палова «Опеля».

Дзесьці на белым свеце

Разбіты паралічом 43-гадовы глухават француз Жан-Дамінік Бабі ўхітрыўся ўсяго за два месяцы надыхтаваць тоўстую кнігу ўспамінаў пад назвай «Скафандр і матылёк».

Ён вачамі перабіраў алфавіт, які паказваў яму хтосьці са сваякоў, і кожны раз падміргаў на патрэбнай літары. Зразумела, што ўвага публікі да кнігі, напісанай такім экзатычным спосабам, была забяспечана загадзя.

За першыя тры месяцы пасля выхаду з друку ў Францыі яна разышлася фантастычным па замесных мерках тыражом у 300 тысяч экзemplараў, пасля чаго «Скафандр і матылёк» быў перакладзены на многія мовы і стаў міжнародным бестселерам.

Трэба адзначыць, што ў прынтэпце ўспаміны, напісаныя паралізаваным чалавекам, — не самая прыемная чытаніна. Аднак «Скафандр» не ў прыклад многім падобным мемуарам людзей фізічна здаровых, напісаных з непадобным аптымізмам і гумарам.

А яшчэ быў выпадак

Акцёр **Барыс Січкін** (Буба Касторскі) адзін час сядзеў у турме. Ён успамінаў:

— Нас, зняволеных Тамбоўскай турмы, акрыляла ціхая, маленькая радасць: праходзячы змрочнымі калідорамі на допыт, мы кожны раз бачылі на сцяне транспарант — «Ленін з намі!»

Анекдот

Маленькі Міхаська пытаецца ў бацькі:

- Тата, незжанаты мужчына называецца халасцяком?
- Так, сыноч.
- А жанаты мужчына як называецца?
- Ты яшчэ вельмі малы, каб ведаць такія словы!

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падобны дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не з'яўляюцца супадзеннем з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўступаць у перапіску з чытачамі. Матэрыялы, пазначаныя значком, носіць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Друкарня выдавецтва «Беларускі Дом друку». Мінск, праспект Ф. Скарыны, 79. Тираж 84.902. Індэкс 63850. Зак. № 1560. Выходзіць 250 разоў на год. Нумар падпісаны ў 20.15. М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12